

SLOVENSKI NAROD

Lehaja vsak dan popoldne, izven nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič
Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst Din 3.—, večji inzerati petič
vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta,
telefon št. 26 — CELJE: celjako uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65,
podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

AKCIJA ZA BALKANSKI PAKT

**Nov načrt Titulesca za balkansko pogodbo v locarnskem duhu —
Fašistični tisk o pomenu italijansko-francoskih pogajanj**

Carigrad, 22. julija. Kakor zatrjujejo, se bodo meseca oktobra ob proslavi desetletnice turške republike sestali v Angori razni državni balkanski držav, ki bodo porabili to priliko za pogajanja o zaključitvi balkanskega pakta, za katerega je že izdelal prve predloge rumunski zunanji minister Titulescu. Kasneje se bodo ta pogajanja nadaljevala v glavnih mestih balkanskih držav. Potrjuje se vest, da bo turški zunanji minister Tefik Ruzdibej posetil meseca septembra Sofijo, da pripravi tamkaj zaključitev balkanske pogodbe v locarnskem duhu.

Rim, 22. julija. V tukajšnjih merodajnih političnih krogih priznavajo, da pogajanja med Rimom in Parizom niso ostala omejena samo na francosko in italijansko vprašanje, temveč da se v okviru pakta štirih iščejo skupne točke v zadevah, ki so bile doslej povod različnosti francoske in italijanske zunanje politike. Pri tem poudarjajo kot povsem naravno, da se mora akcija za sodelovanje francoske

in italijanske zunanje politike izvajati oprežno in z vsemi potrebnimi opori na drugi dve velesili, podpisnici pakta štirih.

Akcija za stabilizacijo evropskega položaja na podlagi aktivnega sodelovanja vseh prizadetih držav je v polnem teku. Neodvisnost Avstrije ni več ogrožena. Njeni odnosi s Italijo in Madžarsko so odlični. Pri tem ne gre za kak načrt avstrijske - madžarske teritorialne ali dinastične unije, pa tudi ne za politično opredelitev, ki bi bila nasprotna Mali antanti, temveč za prirodno solidarnost, ki bi se razvila predvsem v gospodarski sporazum. Če bi do tega ne prišlo, bi ostali Avstrija in Madžarska izolirani in bi ostali preslabil napram svojim sosedom, ki so razen tega še združeni v skupen blok.

Kar se tiče diplomatske aktivnosti, ki se v zadnjem času razvija v vzhodni Evropi, se ne more oporekati, da je z zaključitvijo konvencije o nenapadanju prevzela Rusija vlogo protagonista. Ta

akcija je analogna akciji, ki jo ima izvršiti pakt štirih. Med obema akcijama je mnogo skupnih točk. Rusija je vezana s pogodbami o prijateljstvu in nenapadanju z dvema državama, ki sta podpisali pakt štirih s Francijo in Nemčijo, razen tega pa vzdržuje zelo dobre odnose s Italijo. Sumnjenja, ki so se pojavila v Moskvi ob zaključitvi pakta štirih, so se izkazala kot neosnovana. Razen tega vzdržuje tudi druge države, ki so poleg Rusije sodelovale pri zaključitvi vzhodnih pogodb, tesne zveze z državami, ki so podpisale pakt štirih. Poljska in države Male antante so zaveznice Francije, Turčija, ki je prav tako podpisala konvencijo o definiciji napadalca, pa vzdržuje odlične odnose s Italijo. Iz tega je razvidno, pravijo fašistični listi, da je evropska diplomatska aktivnost, ki še nikdar po vojni ni bila tako intenzivna kakor sedaj, povezana tako, da se ne more govoriti o kakih separatnih akcijah, ker se vse med seboj izpolnjujejo.

Pogoji za oživiljenje mednarodnega gospodarstva

Poročilo gospodarskega odbora londonske konference o mnenju posameznih delegacij

London, 22. julija AA. Gospodarski odbor se je sestel večeraj na plenarni seji. Na dnevnem redu je bilo poročilo odbora o poročilu Runcimana. Razen tega je odbor sklepal o poročilih raznih podoborov, ki so vsi končali svoje delo in so gospodarskemu odboru izročili svoje predloge.

Estonska, litavska in letonska delegacija so predložile načrt resolucije proti kvantitativnim omejitvam izvoza, kakor so ga sprejele razne države, da pobijajo nizke cene. Runcimanovo poročilo se predvsem bavi s trgovinsko politiko ter ugotavlja, da so razprave o omejevanju uvoza pokazale, da so vse delegacije v načelu pripravljene podpirati postopno odстранjevanje vseh uvoznih omejitev. Pogoji je, da odstranjanje zaprek varuje istočasno življenjske interese posameznih nacionalnih gospodarstev. Na tej podlagi ne bi bil izključen sporazum med vsemi državami.

Tudi razprave o carinskih vprašanjih so dokazale, da smatrajo posamezne države pretirane carine za škodljive in da soglašajo v potrebi odstranitve previsokih carin. Kako naj se to doseže, ni enostavno vprašanje, ker si predlagani načini med seboj nasprotujejo. Navzlic temu so vse države za to, da je treba iz bistvenih interesov gospodarstva pristopiti k carinski razorožitvi. To je pogoj, da se oživi mednarodna trgovina, ki se krči od dne do dne. Verjetno je, da bo mogoče pristopiti k odstranjanju zaprek, ki ovirajo mednarodno trgovino, čim bodo odstranjene posebne okoliščine, ki so povzročile delno

odgoditev konferenčnega dela.

O koordinaciji med proizvodnjo in tržišči pravi Runciman v svojem poročilu:

V tako kratkem času se ne ni bilo mogoče doseči določenih sporazumov glede posameznih pridelkov in vrst blaga, toda v mnogih primerih so se delegati tako naglo sporazumeli, da bi v normalnih časih za to potrebovali več let.

Splošno prevladuje vtis, da bi nadaljevanje razprav načelo sedanjo gospodarsko stisko pri izvoru. Te razprave pa bodo omogočile, da se nadaljuje tudi razprava, ki je bila začasno odložena. Izredni člasi zahtevajo izrednih ukrepov. Omejevanje proizvodnje je mogoče zagovarjati vsaj kot začasen ukrep, ki je potreben v izrednih okoliščinah. Predlogi posameznih podoborov v tem pogledu predstavljajo važne prispevke k gospodarski obnovi sveta.

Ameriški predlogi

Ameriška delegacija je poslala gospodarskemu odboru pismo s podrobnimi predlogi o carinskem premirju, ki naj stopi v veljavo po sedanjem premirju. Pismo nato razpravlja o mednarodni trgovini, o odstranitvi sedanjih zaprek in carin z večstranskimi pogodbami. Prav tako naj velja določba o največji ugodnosti. Delegat Korgmann je na seji gospodarskega odbora zahteval, naj se najprej razpravlja o stabilizacijskem vprašanju, predsednik Colijn pa je odvrnil, da bo ameriško pismo razdelil med clane konference, da pa pride na dnevni red šele v prihodnjem zasedanju konference.

Socijalna zaščita delavstva v Ameriki

Nova ureditev delovnega časa in mezd v ameriških podjetjih

Washington, 22. julija. Gospodarske in socialne reforme, ki jih je v zadnjem času uvedel predsednik Roosevelt v Ameriki, so dosegle svoj višek v javni delovni pogodbi med delodajalci in ameriškim državnim prednikom. Ta pogodba bo veljala za štiri mesece do konca leta. Pogodba določa med drugim:

Otroci izpod 14. leta se nemudoma odpuste iz dela. Za otroke od 14. do 16. leta se uvede največ po 3 ure dela na dan. Gostali so dolžni delati največ po 40 ur na teden, v tovarnah pa po 3 ur. V nobenem primeru se delavci ne smejo prisiliti k delu, ki bi trajalo nad osem ur na dan. Trgovine smajo biti odprte največ po 52 ur na teden. Izjema glede maksimalnega delovnega časa nameščenec in delavec se prizna le podjetjem in obratom z dvema delojemalcema v mestih izpod 2500 ljudi, pri trgovinah pa le v mestih, kjer je živahen promet. Za industrije, kjer je nujno potrebno

neprekinjeno delo, se uvedejo nadure, ki pa se morajo posebej plačati. Plače nameščenec morajo znašati po 12 do 15 dolarjev na teden, mezdje delavcev pa 14 dolarjev. Delodajalci so nadalje dolžni prodajati blago kvečjemu po tako visokih cenah, kakor so bile 2. julija.

Industriji in podjetniki smejo to pogodbo odpovedati in jo nadomestiti z drugo, ki jo pa mora potrditi predsednik Roosevelt. Listina je bila razčlenjena in poslana 5 milijonom nameščenecem a predlogom, da jo podpišejo.

Tudi akcija za popolno odpravo prohibicije se intenzivno nadaljuje. Predsednik Roosevelt je izjavil, da bodo zakoni gladi ukinitve prohibicije v vseh državah uvedeni še pred Božičem.

New York, 22. julija. Znana banka Hariman, ki je v zadnji bančni krizi zaprla svoje blaginje, ponuja sedaj svojim upnikom 50-odstotno poravnavo.

Akcija za bojkot hamburške luke

Avstrijska vlada namerava odvrniti uvoz kolonialnega blaga od Hamburga preko Trsta.

Dunaj, 22. julija. Kakor poročajo listi, dela avstrijski trgovinski minister Stockinger za emancipiranje avstrijskega prekonorskega uvoza od hamburške luke, da bi ta usmeril preko Trsta. Pred vsem skuša doseči znižanje carin za blago, ki bi prišlo preko Trsta, in sicer v prvi vrsti za kolonialno blago iz Anglije, za katero bi se uvedlo 100odstotno znižanje carin. S to za-

devo se bavi sedaj finančno ministrstvo, ki pa ima pomisleke, ker bi tak ukrep zelo znižal dohodek iz carin. Oživiljenje tržaške luke bi koristilo tudi avstrijskim jugoslovenskim in italijanskim železnikom.

Dunaj, 22. julija. Včeraj popoldne je nad petimi raznimi kraji, in sicer nad Reute na Tirolskem, Solnogradom, Kuf-

steinom, Riedom in Bischofshofnom letelo več nemških letal, ki so metala letake s protiavtstrijsko vsebino. V Solnogradu in in na Tirolskem so se takoj dvignila avstrijska letala, ki pa niso mogla dohiteti nemških letal, ker so že preletela mejo.

Celovec, 22. julija. AA. Policija je prišla v Celovec nekega narodnega socialisti, ki je vodil tajno trgovino z orožjem in plinskimi maskami. Prijela je tudi štiri narodne socialiste, ki so vršili brezlično propagando za Hitlerja.

Novi francoski poslanik v Rimu

Pariz, 22. julija. Francoski ministrski svet je včeraj po večurnem posvetovanju sklenil, da bo važnega inozemskega zastopstva v bodoče zasedel le s poklicnimi diplomati in ne več s parlamentarci. V zvezi s tem sklepom je ministrski svet imenoval za francoskega poslanika v Rimu, čigar mesto je po poteku misije Jouvelela postalo prosto, dosedanjega francoskega poslanika v Turčiji Conte de Chambrun, ki je bil več let francoski poslanik na Dunaju. Imenovanje Chambruna bo uradno objavljeno šele v nekaj dneh, ko bo prispel italijanski agent.

Reforme v ruskem železniškem prometu

Moskva, 22. julija. V zvezi z reorganizacijo železniškega prometa, katere nujnost je pred dnevi uveljavljal ljudski komisar za promet z velikimi nepravilnostmi, nesrečami in pogoškami v osebni politiki, bo sedaj prišlo do velikih osebnih izprememb na vodilnih mestih železniške uprave. Doslej je bilo že pet namestnikov v prometnem komisariatu odstavljenih, med njimi bivši gradbeni vodja sibirskoturkestanke železnice.

Panika na newyorški borzi
Pariz, 22. julija. AA. Iz New Yorka poročajo, da vlada na tamošnji borzi še vedno panika. Izgube zaradi naglega padca vrednostnih papirjev znašajo nad 3 milijarde dolarjev. Pončeni krogi trdijo, da bo v zvezi z uveljavitvijo terminkskih kupcij z živili v Chicagu newyorška efektivna borza zaprta.

Po atentatu na Venizelosa
Atene, 22. julija. V zvezi z atentatom na Venizelosa sta bila aretirana šefa varnostne službe v Atenah in v Kephissiji.

Lindberghov polet v Grönlandijo
Cartwright, 22. julija. Lindbergh je s svojo soprogo odletel proti Grönlandiji.

Policijski stražniki za trboveljsko deco

Ljubljana, 22. julija. Zadnjič po nogometni tekmi med fašisti in novinarji smo v prvi vrsti omenili poštvalnost policijskih stražnikov, ki so darovali vse svoj zaslužek za nadzorstvo prireditve v korist revne trboveljske dece. Na pohvalo v časopisu je včeraj dobila policijska stražnica v Šiški anonimno pismo s priloženimi 1.000 dinarskim bankovcem. Pismo se glasi:

V prilogi Vam pošiljam 1.000 Din za Vašo akcijo v prid revne trboveljske dece ter sem se odločil za ta dar na vzporedno časopisnega članka. Izvolite teh 1000 Din izročiti v svojem imenu onim, ki so jim namenjeni.

Pismo je brez podpisa, priložen je pa 1000-dinarski bankovec, ki ga nam je lani izročil poveljnik policijske straže g. Griš s pripombo, da policijski stražniki že nadalje zbirajo prispevke za trboveljsko deco. Našim policijskim stražnikom in plemenitemu neznanu dobrotniku je treba za to velikodušno akcijo izreči vse priznanje in naj najdejo čim več posnemalec tudi med drugimi premožnejšimi eloji prebivalstva.

Metlika si je zgradila kopališče

Kopališče je kot prvo v Beli Krajini najboljši dokaz, kaj zmore krepka volja tudi v najtežjih časih

Metlika, 21. julija.

Že delj časa je naše mlado Tujskoprometno društvo s svojim marljivim odborom, kateremu načeljuje trgovec g. Malešič, gradilo kopališče, ki je bilo kot prvo v Beli Krajini v nedeljo skromno odprto, tiho in skromno, kakršni so pač Belokranjci. Odpadli so govori in svečanosti, odpadle pohvale temu ali onemu, ki je vložil mnogo truda in poštvalnosti v delo; kopališče samo je najlepša pohvala in najboljši dokaz, da precejšen trud ni bil zastoj.

Ni še sicer to kopališče kdo ve kaj modernega. Ni niti docela dovršeno, kakor je bil prvotni načrt. Naši ljudje ne marajo dolgo, raje grade počasi, malo letos, malo prihodnje leto, kolikor pač sredstva dopuščajo, pa je bil zato tudi načrt za naše kopališče tako izdelan, da se bo postopno vsako leto lahko razširjalo še z novimi objekti, a da bo kljub temu harmonična celota ostala nedotaknjena. Začetek pa je vendar tu, in sicer v časih, ki niso za javne zgradbe s privatnimi sredstvi ravno pripravi. Lahko smo ponosni, da se nismo zadovoljili in da nam ni nihče, prav nihče, nakazal niti najmanjše podpore, a vendar smo svoje načrte uresničili. Naša lastna sredstva so v našem kopališču in sredstva naših rojakov iz Ljubljane, ki se nas v silu vedno spomnijo in nam priskočijo na pomoč. Še drugo, manjšo kabino građe sedaj pri Lovišnovi malnici, ker je voda tam globlja in bolj priprava za skoke, prostor pa je tudi pripraven za taborenje. Letos je tu pod šotori kar sto ljubljanskih študentov, ki iščejo počitka in okrepitve v lepi naravi in topli Kolpi za prihodnje šolsko leto.

K otvoritvi je prišla le naša mestna

godba, ki je igrala vse do poznega večera. Kopalec je bilo seveda vse polno, pa so bile kabine kar premajhne za vse. Tudi druge dni je naval velik, ker pritiska v naših krajih huda vročina. Posebno so se postavili naši vrli Sokoli, ki so si napravili telovadišče pod vedrim nebotom tik ob Kolpi. Postavili so si mrežo za odbojko, prinesli skakalno prožno desko, postavili pa bodo še ogrode za kroge, vrv in drog, da bodo lahko vadili in krepili svoje mišice pod toplim solncem, ne pa v zatohli telovadnici.

Mnogo skrbi je povzročal pripraven prostor za kopališče. Najboljši je bil last hiše nadzruga, od katere pa so nekateri člani v Ameriki in so bila pogajanja toliko težja. Po dolgotrajnem prizadevanju predsednika g. Malešiča in podpredsednika notarja g. Ranta pa se je vendar posrečilo presekat ta najkočljivejši voz. Gospodarski odbor mesta Metlike je zemljiščnemu lastniku dal drugo lepo zemljišče in mu še nekaj navrgel, le da je do zamenjava prišlo. Ker ni bilo nobene oficijelne otvoritve, moramo pohvaliti vse, ki so vložili mnogo truda v delo za naše kopališče, seveda pa tudi najmarljivejšega našega g. Ludvika Fuxa, blagajnika, brez katerega kopališče danes gotovo še ne bi bilo dovršeno. Zlasti posrečilo se mu je dostop do Kolpe, pa tudi sicer je pokazal izredno mnogo zanimanja in razumevanja za povzdigo našega mesta.

Novo kopališče je lahko v ponos našemu Tujskoprometnemu društvu, ki so ga mnogi pri ustanovitvi lani v oktobru smatrali za nepotrebno. To delo bo gotovo dalo vzpodbudo še za druga, ki so potrebna našemu mestu, da dobi novo, prijetnejše in lepše lice.

Nadebudni ribiči

Ljubljana, 22. julija.

Mladina uživa zdaj počitnice, ki jih hoče izrabiti čim bolj. Počitnice namreč minejo vedno tako hitro, da nimajo nikdar nič od njih. Zlasti meščanski otroci bi jih morali izrabiti čim bolj racionalno, ker so le ob počitnicah v svojem elementu. Zdej se čeda le bolj propagira sport, ki je tako priporočljiv za mladino zlasti zdaj. Propaganda za udeleževanje mladine v sportu pa ima le eno napako, da nihče ne ve mladini konkretno svetovati, kateri sportni panogi se naj posveča.

Toda mladina si zna pomagati sama. Posveča se tistim panogam, ki posameznikom najbolj leže in ki vplivajo harmonično na razvoj duše in telesa. Ribišstvo je nedvomno ena izmed takšnih sportnih panog. V njej se udeležujejo zlasti otroci, ki stanujejo v bližini Ljubljane. Zdej Ljubljana ni več suha v zgornjem delu, med tromostjem in trnovsko zapornico, ker so spustili vodo v strugo, da ne bo več smrdelo. Voda počasi priteka skozi zapornico v Trnovem, pri tromostju pa odteka skozi odprtino v glavni kanal. V počasi tekoči vodi je precej rib. Kaj še hočete več? Nadebudni ribiči ne potrebuje drugega, kot da si nabavijo ribiške potrebščine, kar jim pa ne dela nobenih težav. Kakšne kvske listine pa niti ne potrebujejo.

Kdor bi jih rad občudoval pri poslu, se naj potrdi dopoldne na Dvorni nasip. Tam so res idealne postojanke za ribolov. K vodi drže zložne stopnice. Voda je zdaj precej visoka, zato ni treba mladim ribičem dolgih palic. Trske in držaje metel so lepo obrezani ter jih opremili po vseh pravih tehnično, obeshi na nje trnke itd. Namesto svilniti niti je dober tudi navaden sukanec, obtežila, svinčenih kroglic, tudi ni težko dobiti do rok, trnek si lahko napraviš iz navadnega žebila in plutovinastih zamaškov je dovolj pri vsaki hiši. Za vabo si nalove nadebudni ribiči muh, po katerih radi hlatajo zlasti lipani, ki je za nje zdaj sezona. Če ni drugega, je pa za vabo dober tudi kruh.

Fantje so kaj spretni, ne smeš reči da imajo le srečo. Ne mečejo trnkov v vodo tako ležerno kot stari ribiči in ne čakajo na plen tako potrpečljivo, pa vendar vlačijo iz vode ribo za ribo kot za šalo. Danes so bili širje pri poslu.

Šele 9. pa imamo že 10 rib. Včeraj jih nismo imeli toliko ob tem času, — je vzkliknil fant. Ujete ribe so bile sicer majhne, vendar pa dovolj velike za pečenje. Največ je bilo pečenk, ostale so pa bile belice in klini. Male ribe so metali nazaj v vodo, češ, da jih ni vredno loviti.

— Stražnik vas bo zapisal!

— Lepa reč! Saj je zaprta voda, nič nam ne more! Zdej lahko lovi vsak.

Ribece so zlagali na stopnice, vsak je imel svoj kupček plena. Čim več so ujeli, tem bolj se jih je polasčala ribiška strast. — Kaj boste pa počeli z ribami?

— Še vračate! Pojedli jih bomo! Mama

jih bo ocvrta in — ham!
Zopet so se poglobili važno v svojo umetnost. S prsti na ustih so odganjali vsiljivca, da bi molčal ali odšel. Na stopnicah so se premetavale še žive ribe.

Tabor emigrantskih združenj

Cromelji, 21. julija.

Vedno večji razmah zavzema delo, ki si ga je nadelo mlado emigrantsko društvo »Krn« za okraja Cromelji in Metliko. Najpomembnejši uspeh tega dela bo gotovo velik tabor vseh emigrantskih združenj v nedeljo 6. avgusta, za katerega je že mnogo društev prijavilo udeležbo, dočim največ gostov pričakujemo iz Ljubljane, bivališča številnih naših emigrantov, ki gotovo ne bodo ta dan zamudili priložnosti udeležiti se svoje manifestacije in istočasno obiskati lepo Belo Krajino, mnogim še gotovo docela neznano.

Tabor v Cromelju bo prav lep spomin na pot, ki nas vodi mimo zatiranih in ponižanih k pravici in resnici. Pod okriljem bratskega našega društva bo ta dan najlepša manifestacija našega duha, ker so prijavili svojo udeležbo že najodličnejši predstavniki našega emigrantskega življa, ljudi iz krajev okrog one Soče, katero je že Gregorič v svojih proroških besedah opisal kot krvavo in tožno.

Popoldne bo svečana akademija s programom, ki nas bo spominjal na brate onstrane meje in obujal spomine na žalostne čase. Po akademiji bo velika vrtna veselica s prosto zabavo, da bo vsak izletnik lahko preživel en dan v pristrčnosti in iskrenosti naših belokranjskih rojakov, pa tako odnesel poleg spomina na pomen tega tabora tudi sicer lepe in prijetne spomine z gostoljubne belokranjske zemlje. Proslave se udeležijo tudi več pevskih zborov. Za dobro voljo pa bo skrbela odlična kapljica naših krajev poleg mladih prišikov in janjkov na raznju. Seveda bo tudi vrlih in ljubkih naših deklet v lepih nošah vse polno. Zabavala bodo naše goste s srečolovom in šaljivo pošto. Ze pri zadnjem izletu fotomaterjev je ostalo precej src tu, mnogo pa so jih Ljubljanci odnesli s seboj, pa bodo gotovo tudi sedaj vsi veseli in zadovoljni.

Pot je sicer dolga do nas, pa bo izletniški vlak malo pohitel, da bodo gosti čim prej v Cromelju. Glede znižane voznine bomo se poročali.

Naj bi ne bilo emigranta in prijatelja naše Bele Krajine, ki ne bi porabil te ugodne prilike in nas ne obiskal. Bela Krajina je že mnoge s svojimi lepotami iznenadila, pri vsakem obisku pa najdeta novih in novih zanimivosti. Poleg tega pa bo tudi sicer tabor nudil mnogo zanimivosti za naše nacionalno življenje. Obiščite nas!

Borzna poročila.

INOZEMSKA BORZE.

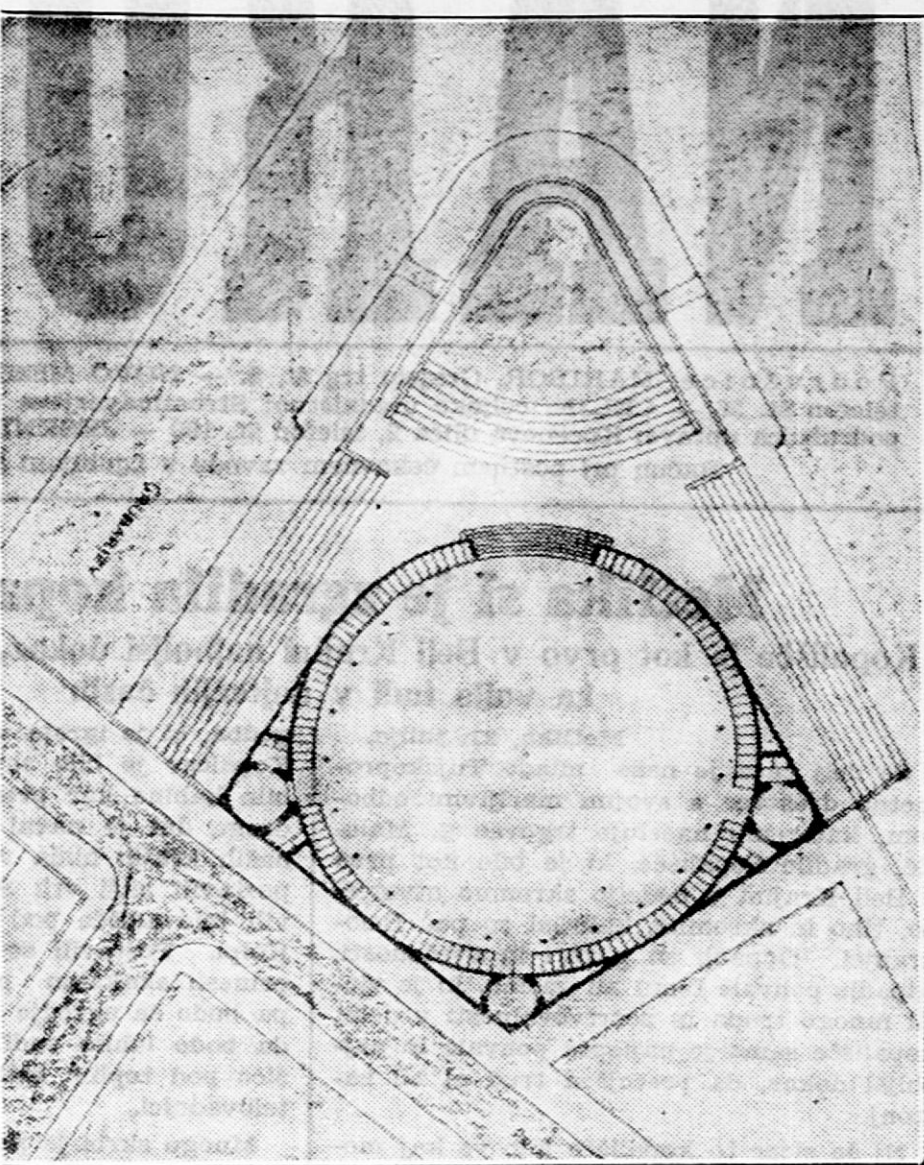
Curih: Pariz 20.2460, London 17.24
Newyork 387.50, Bruselj 72.25, Mila
43.20, Amsterdam 208.90, Berlin 123.30
Dunaj 58.26, Praga 15.92, Varšava 57.77
Bukarešta 3.08.

Ljubljani moderno ljudsko kopališče

Po načrtu mojstra Plečnika namerava mestna občina zgraditi na Špici veliko javno kopališče

Ljubljana, 22. julija.

Pri uspešni Ljubljani ni vprašanja, ki bi bilo tako pereče, obenem nam pa delo toliko preglavic in skrbi, kakor Ljubljana. Z osuševanjem Barja in z vprašanjem, ki je z njim v zvezi, namreč z regulacijo Ljubljane skozi mesto, se pečejo razni projektanti že nad 200 let in končno smo po največjih naporih v dobri zmagovite moderne tehnike in ob zmagi higijene prišli do rezultata, ki nam kaže Ljubljano mnogo slabšo, kakor je bila pred 250 leti, ko je še neovirano in neregulirano tekla skozi Ljubljano. Sedaj namreč sploh več ne teče in namestu nje smo v šentpeterkem okraju dobili ogromno stoječo greznico, v centru mesta pa suh jarek s smrdljivimi mlakami, a od tromostovja navzgor se v strugi spet zbira zelena mlakaža z mirjadami mušic, ki so vedno pripravljene, da razširijo najhujše epidemije po mestu in s tem tudi po vsej deželi. Končno nam je država zagotovila na leto milijon dinarjev stalnega prispevka za regulacijo Ljubljane in z veseljem smo gledali v bodočnost ter pričakovali, kdaj Ljubljana spet steče skozi mesto čista kakor nekdanj. Letni prispevek je sedaj zmanjšal na polovico in ne vemo, kaj se zgodi, če bomo morali zato ustaviti delo. Trdno smo preverili, da se bo delo nadaljevalo, saj gotovo v vsej državi za zdravje prebivalstva in tudi za ugled države v naši tujkoprometni banovini ni važnejše naloge, kakor je regulacija Ljubljane.

Ljubljana nam pa še tudi na drugi strani dela največje preglavice. Nikjer namreč sedaj ni primerna za kopanje, a v bližini ni druge reke, da bi lahko prebivalstvo brez stroškov in večje zamude prišlo v vodo. Mestna občina je sicer ob izkopi cest z velikimi stroški zgradila primitivno kopališče, ki pa nikakor ne odgovarja zahtevam časa, obenem pa tudi ne zadostja za vedno večjo Ljubljano. Dobrodo tega zasilnega kopališča so vedno manjši od izdatkov za popravila. Imamo tudi krasno kopališče Ilirije, ki je pa tudi premajhno in zaradi vstopnine ni dostopno vsemu prebivalstvu. Zelo ugodno kopališče bi lahko zgradili tudi v Gradaščici v Kolesiji, kjer imamo sicer malo družinsko kopališče za najnujnejše potrebe, vendar pa tudi s tem kopališčem Ljubljana nima pravega ljudskega kopališča za vse prebivalstvo. Tako kopališče so si kopali sami napravili na Špici ob odtepu Gruberjevega kanala od Ljubljane. Tam je sicer kopanje iz varnostnih ozirov prepovedano, vendar je pa Špica najbolj obiskano in tudi najbolj priljubljeno kopališče vse Ljubljane, čeprav je brez najprimernejših priprav in tudi popolnoma brez varnostnih naprav. Edina varnostna naprava je tabla, ki na Špici prepoveduje kopanje, vendar pa ta varnostna naprava varuje le mestno občino, da ji ni treba nositi odgovornosti za eventualne nesreče. Vao Ljubljano bo razveselila vest, da ima mestna občina že dalje časa pripravljen krasen načrt mojstra Plečnika, da na Špici zgradi veliko javno kopališče, ki bo v resnici pravo ljudsko kopališče. To kopališče je samo vprašanje časa, dokler mestna občina ne sbera finančnih sredstev, ki so pa v primeru s koristimi uprav malenkostna.

Če računamo, koliko Ljubljančani vsak dan izdajo za vožnjo na Posavje ali k Soru ter k drugim vodam, bi gotovo že ti izdatki v eni sezoni pokrili vse stroške za projektirano kopališče na Špici. Pri tem pa nismo računali, koliko ljudje v bližini in daljni okolici na teh svojih izletih pustijo denarja, ki bo ostal v Ljubljani, na drugi strani pa tudi ne smemo podcenjevati časa, ki ga prebivalstvo izgubi z dolгими izleti. Čas je še vedno denar! Pri vsem tem pa ogromna večina ljubljanskega prebivalstva nima toliko časa, še manj pa sredstev, da bi si privoščila kopanje tolikokrat, kakor je potrebno. Higijenski zavodi zdaj go po deželi vodovode, zdravstvene domove in druge naprave, ki gredo v visoke milijone, zato bi pa tudi ministrstvo za narodno zdravje gotovo rado prisloboilo na pomoč pri financiranju projekta, ki je v najtesnejši zvezi z zdravjem glavnega mesta banovine.

Ko je prof. Plečnik izdeloval regulacijski načrt Ljubljane, je na tej strani mesta predvsem gledal na tesnejše zveze obeh strani Ljubljane. Kakor vidimo na naši sliki, je Prusko cesto podaljšal mimo Martinčevega posestva po novem mostu čez Gruberjev kanal, odstop da tik za botaničnim vrtom do dolenskega kolodvora. Pri botaničnem vrtu se odcepi od lžanske ceste tudi nova cesta, ki bo šla ob vodi mimo sedanjega kopališča na Barje. Vsa ta nova cesta bo senčen drevored. Znano nam je že, da so gotovi tudi Plečnikovi načrti za preureditev sedanjega skrajno skromnega Trnovskega pristani v pravi pristan za pristajanje velikih tovornih čolnov in ladij, gotov je pa tudi že načrt za sportsko pristanišče nad njim, namreč onstran Špice na levem bregu Ljubljane, kjer bi pristajali sportski čolni. Ko bo Ljubljana regulirana, se bo veslanje in čolnarjenje v Ljubljani gotovo silno razvilo, saj se že sedaj razvija prav naglo, da vsako popoldne mrpoli vse polno čolnov na komaj premikajoči Ljubljanci. Naša reka je namreč skoraj kakor jezero in ne le prav časi premika, saj ima od Vrhnike pa do Ljubljane le 60 cm padca. Ko se bodo regulirano Ljubljano povrnilo spet živni veselji časi stare Ljubljane, ko so se na njej tudi največje slavnosti, tedaj se pelje do velike tudi krasno Plečnikovo monumentalno stopnišče, ki ga pravkar grade ob Gerberjevi hiši na Dvornem nasipu. Tu se bodo lahko veslači in lastniki motornih čolnov s svojimi gosti vkrcali in izkrcali kar sredi mesta. Nad pristanišči na Trnovskem pristanu bo razširjena cesta ob vodi tekla dalje na Barje. Pred Malim grabnom ob sedanjem Sportnem klubu bo čez Ljubljano tudi nov most, ki bo po najbližji poti vezal Trnovo z desnim bregom Ljubljane pri sedanjem kopališču in tako tudi z Ilovico. S tem mostom bo združena trnovska župnija, ki obsega tudi vse Barje, v celoto, ki jo sedaj seka Ljubljana. Vse ceste bodo zasajene s senčnatimi drevoredi, na obalah bodo pa mični mali nasadi še povzdigovali lepoto poživljajoče reke.

Središče vsega življenja na Ljubljani bo pa novo kopališče na Špici. Ves načrt obsega okrog 6000 kvadratnih m, vendar je pa polovica tega zemljišča že javna last, drugo polovico pa zavzema podjetje mestnega tesarskega mojstra Martinca. Kopališče bi segalo do Škrlijeve hiše na Prulah in do ceste, kakor je sedaj meja Martinčevega podjetja. Kakor vidimo na sliki, bo mestna občina tu zgradila veliko, na sredi nepokrito rotundo, na vsakem oglu bi pa

stal paviljon v podobi stolpa, kjer bi bili prostori za bifeje, oskrbnike, prhe, stranišča itd. a v srednjem paviljonu bosta dva vhoda za blaginama. Premer rotunde meri 60 m, oba kraka ob njej med paviljoni sta pa dolga po 50 m. Ob obodu rotunde bo nad 100 kabin za kopale, pred kabinami pa stebri arkad, ki bodo nosili ravno streho, kjer bo mnogo prostora za solnčenje. Ves ogromni nepokriti okrogli prostor rotunde bi porabili kopalcji za solnčenje in igre. Iz rotunde bodo kopalcji prišli na prostorno teraso naravnost k 35 m dolgemu in toliko širokemu bazenu s plitvo vodo za neplavače. S terase vodi v bazen po en meter širokih nizkih stopnic, a čista voda prihaja v bazen in spet odteka iz njega po dveh kanalih. V bazenu bo torej vedno čista tekoča voda. Ob strani rotunde vodijo enako široke stopnice na betonsko obrežje tik ob vodi. Te stopnice so povsod tako široke, da je mogoče na njih sedeti in tudi ležati na soncu. Os kopališča od glavnega vhoda pa do zaokroženega vrha ob razcepu Ljubljane in Gruberjevega kanala meri 110 m, široko je vse kopališče 100 m, a kraka obrežja ob Ljubljanci in Gruberjevem kanalu sta dolga po 90 m. Dimenzije so torej v primeri s sedanjimi kopališči uprav impozantne, saj smo že prej povedali, da vse kopališče meri 6000 kvadratnih metrov.

Špica je najprimernejši prostor za kopališče, ker leži v samem mestu in ni od nikoder toliko oddaljena, da bi je ne mogli doseči v kratkem času. Kar se tega tiče, gotovo tudi ni več daleč čas, ko bo od tromostovja stekla električna železnica po Cankarjevem, Gallusovem in Grudnovem nabrežju ter po Prulah mimo Špice na dolenski kolodvor. Kar je pa pri tem kopališču najvažnejše, sta čisti zrak in čista voda, saj se nad kopališčem ne odteka v Ljubljano noben kanal, razen tega je pa ta prostor tudi edini v Ljubljani, kjer lahko napravimo vsem higijenskim zahtevam ustrežajoče lepo moderno kopališče. V primeri s koristjo so stroški, kakor smo že rekli, minimalni, saj vse obrežje Ljubljane mora urediti odbor za osuševanje Barja, ki regulira Ljubljano, k tem stroškom pa prispeva mestna občina le tretjino izdatkov. Razen tega je polovica zemljišča že javna last, treba se je torej samo pogoditi še z g. Martincem, ki bo pa pri svojih zahtevah gotovo upošteval javno korist. Čas je ugoden in ne smemo ga zamuditi, ker bi vsako zavlačenje pomenilo tudi podražitev, saj vemo, kako naglo raste cene stavbištev, preverjeni smo pa tudi, da morda nikdar več ne bo tako poceni graditev in material. Stavbno gibanje v Ljubljani je pričelo pešati in tudi v gradbeni stroki imamo vedno več brezposelnih, zato pa več kot preveč poceni delavcev. Ureditev Špice za moderno in res ljudsko ter vsakemu dostopno velikomestno kopališče je danes zahteva vse Ljubljane, pri vsem tem bi se pa kopališče na Špici brez najmanjšega dvoma tudi rentiralo in stroški zanj v kratkem izplačali.

Življenje v vaseh pod Triglavom

Lepo je na Koprivniku, kjer so dani vsi pogoji za razvoj tujkega prometa

Koprivnik, 20. julija.

Z nastopom vročih poletnih dni vsakdo išče kraja, kjer bi užival prijeten gorski hlad, počitek in mir. V tem pogledu imamo v naših krajih zelo bogato izbiro. Nekateri vlečejo romantični kraji v zgornji savski dolini, kot Mojstrana, Kranjska gora in Rateče s svojimi divjimi soteskami in velegorji, druge zopet vabi tihoča smagradno zelenega Bohinjskega jezera, tretje idilične gorske vasi s prostornimi senožeti, lepim gozdovi in zelenimi tratami, na katerih krajkuje prijeten hlad in mir.

Pelješ se z Jesenic po bohinski železnici mimo prijaznih belih vasic, mimo zelenih polj, polnih zlatega žitnega zrna, mimo Blejskega jezera, skozi celo vrsto predorov, mimo zelene Bohinjske Save in se ustaviš na postaji Nomenj, katere poslopje je vedno v bujnem zelenju, tako da bi mu med vsemi postajnimi poslopji lahko prisodili zaradi krasnega cvetja prvo nagrado.

Ko izstopiš, zaviješ po lepi beli cesti v vas, zaviješ na levo v hrib, hodiš poldrugo uro po senčni poti, nakar se ti naenkrat odpre velika planinska ravan, ob katere robovih se skrivajo številne bele hiše, ki tvorijo idilično planinsko vas Koprivnik pod Triglavom. Kamor pogledaš, povsod vidiš, da je zadnji kosček zemlje skrbno obdelan. Ravnila ni naseljena, pač pa so vsi obronki, ki obkrožajo vas, posejani z belimi kmečkimi hišami, ki se skrivajo med holmi in drevjem s svojimi gospodarskimi poslopji in tipičnimi bohinskimi kozolci. Sredi med njimi pa je lična cerkevica z župniščem, v kateri je pred 130 leti maešval pesnik Valentin Vodnik.

Vsa ta prelepa vasica je podobna pticjemu gnezdu, ki ga ne vidiš, dokler ne prideš na vrh. V poletnih mesecih vlada v vasi samt precejšnje mrtvice. Može, fantje in dekleta so na košnji visoko gori na planinah, doma pa so ostale večinoma le starejše žene, ki kuhajo kosilo, varujejo otroke in krmijo živino. Skoraj pred sleherno hišo vidiš stare ženske, ki belijo domače platno, razgrnjeno na prisojnih mestih. Tu pa tam opaziš starega očanca s pristno gorjuško čedro med zobmi, ki jo še vedno prižiga kresilnikom kamnom in gobo, tu vidiš originalne kmečke gorjane, ki jih še ni obšla lažikultura in ki bi bili najboljši in najbolj redki model za slikarja ter nenadkritljivi tip za povestničarje in pisatelje ljudskih iger.

Vse drugo življenje pa polje visoko gori na planinah. Tu vidiš, kako marljivo kmečko ljudstvo opravlja svoje delo. Fantje in moške z zavihanimi rokavi kosae travo od jutra do večera, med njimi pa brhka dekleta, ki grabijo seno in ga spravljajo na kupe. Tu je nešteto planinskih stanov, pred katerimi se v prijetnih juljskih večerih zbirajo moške, fantje in dekleta, srečni in zadovoljni po delu.

V ta prelepi planinski svet zelo radi prihajajo letoviščarji z Bleda in Bohinja, ki hodijo na planine z Bohinja na Bled ali obratno. Ne morejo se načuditi krasoti gorske pokrajine, ki jo tvorijo ogromni

smrekovi gozdovi in prostrane senožeti. Krasni so ti kraji za letovanje; vse je tu, dobra voda, izvrstno mleko, gorski hlad, prijeten vonj gozdov in cvetja, edinstveni razgledi na Triglavsko pogorje in Karavanke in lepi senčnati izprehodi skoraj po ravnam. Tu so najlepši tereni za zimski sport ter podani najboljši pogoji za razmah hotelske industrije in turizma.

Po končanem delu na planinah se vračajo fantje in dekleta zopet v vas, da popravijo poljske prideleke pod streho. Moški vozijo poljske prideleke domov, žene in dekleta pa vežejo žito v snope in jih postavljajo v piramide. Tam je zopet vrsta kozolcev, polnih žita, z gospodarskih poslopj pa se tu in tam oglašča pesem mladicev pika poka pika pok.

Lepo je na Koprivniku in na Gorjušah zlasti zvečer, ko tone sonce daleč gori za Triglavskim pogorjem, ko zadoni iz zvonika cerkve večerni zvon in ko v lepo poletno noč zazveni po vasi fantovska pesem »Kje so tiste steezice k so včasih bile...«

Sušnik Matija.

Oj ta beraški stan!

Ljubljana, 22. julija.

Beraški stan, beraški, tiskarski škrat, ne zamenjaj s soldaškim! Ta dva stanova si seveda nista nič v sorodu, le to imata skupno, da bi bilo treba razorožiti tudi berače ter bi bilo treba sklicati še za nje razorožitveno konferenco. Hude preglavice bi imela konferenca z beraško zadevo, se pravi s problemom. Zlasti še, ker nimamo strokovnjakov za takšno razorožitev. Največja nesreča je, da nihče ne razmišlja mnogo o beraškem problemu, čeprav je tako pereč, kot da je bodočnost človeštva samo v beračenju. Zdaj je beračenje že tako vsakdanje, da so ljudje, ki še ne beračijo, izjema. Beračenje ima namreč več panog in vse so imenitne. Vsak je po svoje oborožen z beraško palico; bančni direktorji seveda precej drugače kot n. pr. junakine, o katerih nameravamo spregovoriti.

Beračenje ob petkih je seveda prepovedano, toda prepovedano je menda tudi prosjačenje druge dni. Vendar so ljudje vprav sijajno razpoloženi za beračenje ob petkih, najbrž baš zaradi tega, ker je tedaj izrecno prepovedano. Zato je Ljubljano večeraj oblegala beraška armada. Z mirno vestjo lahko trdimo, da je bilo na ulicah več beračev kot drugih ljudi. Razumljivo, da jih je bilo tudi v lokalih in stanovanjih več. Nekateri so naskakovali »svoje stranke« v skupinah, drugi posamezno, nekatere ženske pa s kupi otrok. Beračicam so potrebni pri poslu otroci kot stari beračem malha. Če je ženska obložena in obkrožena z otroci, je takorekoč oborožena z beraškim dokumentom. Najbrž se vam zdi, da se norčujemo iz ubogih ljudi ter da zasmehujemo berače. Stvar je pa bolj žalostna kot smešna. Kvečjemu je tragikomična, berači so pa reveži, če beračijo upravičeno ali ne.

Dve ženski srednjih let sta se srečali pri beraškem poslu. Starejša je imela s seboj deklico, ki ji je pomagala loviti dinarčke. Mlajša je nosila v naročju leto dni starega otroka in vodila še nekoliko starejšega otroka. Saj poznate žensko naravo! Vedno ji kaj leži na sreči, ki ga mora razbremeniti na vsak način ob prvi priliki.

— Oh, gospa, kj ste vi tudi v mestu? Ja, in kako je kaj z vami? Zasluzka niž?

— Ah, gospa, saj veste, kako je! Ko bi človek dobil kakšen dinarček, bi že šlo. Malo sem šla okrog s punco, pa nimam sreče. Nič nisem mogla nabrati. Pa vi?

— No, nekaj se že dobi. Za denar je bolj trda. A sem vseeno dobila pri štirih strankah, ki jih poznam, po 2 dinarja. Kaj za jesti! To se že dobi povsod. Pa tudi kruh radi dajejo. Človek pa najbolj potrebuje kakšen dinarček. Tako že gre malo bolje, ker imam malega s seboj. Saj ni moj, veste, toda tako več dobim. O! sedevih sem si ga izposodila. Pa ni tako fletno vlačiti mokrega otroka s seboj. Dobro je, da se še preveč ne kremži. Pa so tudi sosedomi, ki so mi posodili otroka, reveži. Rada jim pomagam, kolikor morem.

— Ali jim dajete denar?

— O, ne. Kakšen listek jim dam. Veste, s temi listki je sitnost za magistratu. Neradi kaj dajo zanje, če vas preveč poznajo.

— Hudo je za nas, kamorkoli se obrnemo. Ah, gospa, vam je že lažje, ker imate svoje stranke, jaz jih pa ne poznam ter me povsod hitro odpravijo. Kaj, ko bi šla nekaj časa z vami, da bi videla, kako je treba to onegaviti?

Izvežbana beračica je nekaj časa premišljevala. Predlog ji očitno ni prijal. Končno je pa odgovorila, kot da deli milost: — No, naj bo! Pojdite, saj je res težava, če človek nima »kunačfti«. No, ja, boste pa videli.

Novi ljubljanski domačini

Ljubljana, 22. julija.

Na zadnji seji ljubljanskega občinskega sveta so bili na podlagi 10-letnega nepretrganega in preostvoljnega bivanja v Ljubljani in ker ni bilo zakonitih zadržkov v smislu tozadevnih predpisov domovinskega zakona — sprejeti v ljubljansko domovinsko zvezo:

Batja Harmina, šivilja; Cerj Marija, delavka tobačne tovarne v p.; Črnivec Anton, nočni fuval mestne klavnice ter posestnik, žena Franciška roj. Ciperman in otrok Anton; Čaden Franc Jožef, trgovec in otroci: Franc, Drago in Dušan Boris; Debelac Ivan, delavec stroj. tovarni in livarni in žena Rozalija roj. Rosulnik; Detiček Franc, delavec drž. železnice, žena Ivana roj. Stupica in hči Vera Marija; Dovč Ivan, krov. mojster, žena Franciška roj. Marišek in otroka Stanislava in Ladislav; Fröhlich Olga, roj. Roglič, zasebnica; Gajšek Franc, soprog fotografije in žena Ana roj. Ukmar; Gastraun Antonija roj. Bratož, trogovka z d-žniki; Globevnik Josipina, šivilja; Hren Tezija roj. Cizlar, postrežnica; Jenko Jurij, sodarski pomočnik pivovarne »Union«, žena Terezija roj. Pucelj, vdova Kumer in hči Rozalija; Juvan Ferdinand, trgovski poslovođa; Kalčič Ana, zasebnica; Kočan Angela, kuharica; Koprivac Karol, izvošček z uporabo avtomobila; Kosec Anton, hišnik »Grafinskega doma«, žena Marieta roj. Žontar in otroka Silva Jelena in Božidar; Košir Marija, služkinja drž. bolnice; Kristof Josip, stalen delavec mestne »Elektrarne, in otroci Marija, Slavko in Felika; Križanec Franc, sluga škofiškega ordinarijata; Krumpster Ivana, kuharica; Mramor Ivan, delavec mestnega cestnega nadzorstva, žena Marija roj. Voljš in otroci: Marija, Ivan in Stanislav; Pirc Jernej, izvošček z uporabo avtomobila; Svetek Fr., paznik mestnega cestnega nadzorstva in poselnik, žena Franciška roj. Zrimšek in sin Milan; Simenc Marija, kuharica; Uršič Martin, bivši žagar drv; Vilhelm Stefan Vladimir, strojni stavec, žena Ema roj. Tihel in otroci: Vladimir, Darinka in Drago; Verbec Anton, zasebni uradnik, žena Ana Marija roj. Klarč in otroci: Franc, Vekoslav in Silvo; Zupančič Josip, novinar, žena Milena roj. Pirc, in sin Crliorij Viteslav.

Desetim prosilec je pa bil sprejem v ljubljansko domovinsko zvezo odklonjen, ker ni bilo zakonitih pogojev za sprejem.

CFR Bucuresti : ASK Primorje

Danes ob 20.45 na igrišču Ilirije

Ljubljana, 22. julija. Danes bomo imeli v Ljubljani zanimivega gosta: prvotrazadni bucareški klub bo nastopil v nočni tekmi proti našemu ligasu. Po sporočilu Rumunov in v smislu dogovora pa bodo gosti nastopili v Ljubljani z najmočnejšo njihovo poslovo, v kateri se blestijo imena nekaterih reprezentantov Bukarešte in rumunske drž. reprezentance.

V Ljubljani smo imeli priliko videti že renomirane goste iz Avstrije, Češke, Madjarske itd., le Rumunov še nismo videli. Z njimi imajo tesnejše veze le nekateri naši klubi, predvsem beograjski. Za vas so Rumuni pradijari radi prevlekle oddaljenosti. Toda kljub visokim stroškom »je ASK Primorje odločilo, da povabi v Ljubljano Rumune in da s tem nudi izredno priliko naši sportski publikli da vidi goste na sportnem polju.

Rumunski sport se je v zadnjih letih zelo dvignil v kvalitativnem in kvantitativnem oziru. To smo čutili na lastni koži pri vsem v tekmovanju za balkanski cup, kjer so zadali Rumuni naši drž. reprezentanti težek, da, najtežji udarec — poraz, ki smo ga kdaj doživeli v tem tekmovanju. Zato vladajo zanimanje za ljubljansko sobotno tekmo tudi v ostalih naših mestih.

Kljud visokim izdatkom in žrtvovanju riziku se vodstvo ASK Primorje ni odločilo, da bi zvišalo vstopnino: nasprotno: vstopnina je znižana in z ozirom na gornji riziko minimalna, a čimer je dana možnost vsakemu, da si to zanimivo borbo ogleda. Tekma se bo igrala ob vsakem vremenu.

Rumunsko moštvo je sestavljeno takole: Theimler-Roseukit-Uilaghi, Cuedan-Veter-Vintila, Barbu-Sabroschi-Chiroiu Medvei-Stauesur.

Predprodaja vstopnic za tekmo s Rumuni. Za tekmo med Rumuni in ASK Primorjem, ki se bo igrala kot nočna na igrišču SK Ilirije, je oddalo ASK Primorje vstopnic v predprodajo in sicer se iste dobe v

trgovini Ludvig Baraga, Tyrševa cesta (nebotičnik). Vstopnice so v predprodaji cenejše. To ugodnost naj blagovolji izrabiti publika. S tem se bo tudi izognilo navalu pri večernih blaginjah.

— Članstvu ASK Primorje sporočamo, da z ozirom na velik finančni riziko pri najboljši volji nismo mogli znižati vstopne za člane. Pač pa je določila za vse znižana vstopnina, posebno za predprodajo, in prostimo članstvo, da si torej nabavi vstopnice v predprodaji. Vodstvo ASK Primorje.

— Nogometna tekma. Jutri nastopi v Kranju nogometni prvak Domžal SK Domžale z rezervnim in prvim moštvom. Pri zadnjem njegovem posetu so domači komaj odločili tekmo v svojo korist, dočim so bili v revanši tekmi v Domžalah poraženi. Tekom tega časa sta oba klub precej napredovala, tako da se nama obeta v nedeljo prav zanimiva in napeta borba. Predtekmo igrati ob rezervi ob pol 17., glavna tekma pa prične ob 18. uri.

Beležnica

KOLEDAR

DANES: Sobota, 2. julija katoličani: Marija Magdalena, Pribina, pravoslavni 9. julija.

JUTRI: Nedelja, 23. julija, katoličani: Apolinar, Brana, pravoslavni 10. julija.

DANASNE PRIREDITVE.

KINO MATICA: Atlantida.

KINO SSKA: Zelim se poročiti.

FR. BUCURESTI : ASK PRIMORJE

ob 20.45 na igrišču Ilirije.

PLAVALNO PRVENSTVO Ljubljanskega podsaveza ob 16. v kopališču Ilirije.

PRIREDITVE V NEDELJO.

KINO MATICA: Atlantida.

KINO SSKA: Zelim se poročiti.

TENIS TURNIR za Pogacarjev memorial ob 8. na prostorih SK Ilirije.

SHOD ŽELEZNISKIH UPOKOJENCEV ob 10. v veliki dvorani Delavske zbornice.

NADALJEVANJE PLAVAL. PRVENSTVA Ljubljanskega podsaveza ob 9. dop. v kopališču Ilirije.

JADRAN : PRIMORJE II prijateljska tekma na igrišču Primorja.

HERMES : PRIMORJE I prijateljska tekma na igrišču Primorje ob 17.

DEZURNE LEKARNE.

DANES in JUTRI: Bahovec, Kongresni trg 12. Hočevar, Ljubljana VII., Celovška cesta 34, in Ustar, Sv. Petra cesta 78.

Izpod sita in rešeta

Slovenščina ima jako lepe glagole. In je čudno, da ni še nikomur prišlo na misel, da bi lahko s pridom gojili tudi glagole, kakor gojimo težko atletiko ali ping-pong. Kar vzemimo za primer glagol migam. Ta je eden najlepših. Kaj vse se da z njim povedati in napraviti! Migam, namigam, namignem, namiguje, namigavam in še vse polno takih sočnih oblik. Pa tudi učne imajo nekatere oblike tega glagola naravnost čudovite. Če migas, še ni nič hudega, vsaj navadno ne, vse drugače pa je, če namigneš ali celo namiguješ. S to obliko pa že utegneš naleteti na takega zlodja, da te bo do smrti glava bolela.

Namigavati je približno isto kot poljubljati zemljo z zlatimi solnčnimi žarki. Čim posije dovolj tople sonce, začrtikajo murni in prilezejo iz luknjic na božji svet. Če pa namigneš ali namiguješ, se oglašajo človeški murni in ti hite navso moč dopovedovati, da si namignil baš njim in da ni res tisto, kar si mislil, temveč ono drugo, česar nisi mislil, in da ne veš, ali si mogoče ali srednjega spola. Vse pa, da privabi navadne murne iz luknjic tople sonce, človeške pa slaba vest.

Ne silite revežev v obup!

Ljubljana, 22. julija.

Prejeli smo: Glede stanovanjskih najemnin bi stanovanjskemu odseku mestnega magistrata priporočili, naj deložira stranke, ki neredno ali sploh ne plačujejo najemnine. Če smo redni plačniki najemnin toliko vestni in čutimo dovolj odgovornosti, da redno plačujemo najemnino, je treba odkazati malomarnim plačnikom cenejša stanovanja v barakah. Mi stanovalci v mestnih zaslihih hišah nismo bogati, boriti se moramo za vsakdanji kruh, pa vendar izpolnjujemo svoje dolžnosti. Med nami so pa stranke, ki mislijo, da lahko stanujejo na tu račun, čeprav bi lahko poravnale najemnino. Kako pridemo do tega, da nosimo še tuja bremena? Stranke, ki ne plačujejo najemnine, naj se brez pardona odstranijo, da ne bodo vplivale še na druge, ki v redu izpolnjujejo svoje dolžnosti.

Naravnost kričeča krivica se nam je pa zgodila zdaj, ko smo dobili odlok o povzganju najemnine v barakah v Kolesiji, in sicer kar za nazaj od novega leta, seveda pa tudi za naprej. Odhod naj vzamemo denar, da bomo plačali razliko za nazaj? To se pravi tirati reveže v teh težkih časih v obup. Gospodje, pomislite vendar, kaj delate!

Tenis

— »Pogacarjev memorial«. Jutri, v nedeljo ob 8. zjutraj se prične na Iliriji tekmovanje za »Pogacarjev memorial«. Vsi moški igralci nastopijo v plemeniti medsebojni borbi v spominskem turnirju, ki se vrši vsako leto v spomin na pred letom tragično preminulega Joža Pogacarja, četrtnega načelnika teniške sekcije. Tekmuje se samo v singlu gospodov. Pozivamo vse članstvo, da se še danes, do 6. ure zvečer priklasi v garderobo, udeležba je za vse igralce, tudi družabne, obvezna. Zrebanje nasprotnikov je ob 7. zvečer. Da se izpopolni spored vse dan, je povabila Ilirija v Ljubljano teniško sekcijo SK Kamnik, ki se pa do danes še ni odzvala in bo ta turnir najbrže odpadel. Za klubsko prvenstvo se bo pa igralo še double gospodov, kjer bo prav zanimiva borba. Turnir bo obenem pregled moči Ilirijanov, ki so letos dosegli že par pomembnih uspehov: jeseni se bo vršil v Ljubljani turnir za prvenstvo Ljubljane in takrat čaka baš ljubljanske igralce trda preizkušnja. Vabimo sportno javnost k jutrišnjemu turnirju. Vstopnine ni!

Ob 10 letnici velike rudarske stavke

Stavkalo je 9400 rudarjev — Težke posledice nepremišljene in izjalovljene stavke

Danes je minulo 10 let, odkar je izbruhnila v revirjih TPD ona žalostna stavka, ki je trajala skoraj 8 tednov in je končala z velikim porazom delavstva. To je bila ena največjih stavk, ki jo je kdaj rudarsko delavstvo vodilo, zato bo prebivalstvo rudarskih revirjev gotovo tudi zanimalo, kakšno se je ta stavka vodila in zakaj je propadla.

Kmalu po prevratu se je pričela v rudarskih revirjih snovati strokovna organizacija Zveza rudarskih delavcev, katere voditelj se je posrečilo organizirati v njegovo večino rudarskega delavstva. Ta strokovna organizacija je vodila v prvih povojnih letih, ko so bile delavske mase zlasti v revirjih politično še dezorijentirane, vse večje ali manjše akcije za zboljšanje položaja rudarskega delavstva. Shodi te organizacije so bili izborni obiskani in vpliv njenih voditeljev je rasel med delovno množico iz dneva v dan. Toda tudi rudarska podjetja takrat še niso bila trdno zasidrana, zato je bilo tudi zahtevam vodstva Zveze rudarskih delavcev po zboljšanju položaja rudarskega delavstva pogosto ustreženo. Tako je doseglo vodstvo Zveze v razmeroma kratki rudarski stavki, ki je trajala od 20. do 28. avgusta 1921, tako pridobitev za rudarje, da so se oni omahovali, ki dotlej niso verovali v akcijsko silo strokovne organizacije, temu pokretu brez oklevanja priključili.

V začetku junija 1923 se je pričelo med rudarskim delavstvom v revirjih živahno gibanje. Opozumljeni nad hitrim in izrednim uspehom prejšnje stavke, so se pričeli voditelji ZRD pripravljati na novo akcijo, ki naj bi prinesla rudarskemu delavstvu novih uspehov in zboljšanje položaja. Na videz je bil položaj dokaj ugoden. Družba je prav takrat obhajala 50letnico svojega obstoja in je svoje nameščence obdarila. Za delavstvo pa je ustanovila poseben emigrantski fond za socialne namene, čemur se je pa vodstvo ZRD protivilo in zavrnilo.

da se ta milijon izroči rudarjem, ZRD je sklenila nastopiti z novimi zahtevami, ki bi pomenile, če bi jim bilo v polni meri ustreženo, za rudarsko delavstvo veliko pridobitev. Med drugim je delavstvo zahtevalo visok ekstenzični minimum, plačan dopust za delavstvo, prispevke za perilo in obleko in še mnogo drugih pomembnih dajatev. Prvotno so skušali vodje »Unije rudarjev« vzeti vajeti v svoje roke ter skupno z ZRD vložiti nove mezdne zahteve, kar se jim je pa zaradi nastopa Narodno strokovne zveze in Strokovne zveze rudarjev izjalovilo. V tem primeru bi se vezale v mezdni borbi le Zveza rudarskih delavcev in soc. strokovna organizacija »Unija rudarjev«. Zveza rudarskih delavcev pa je povabila k sodelovanju Narodno strokovno zvezo in Strokovno zvezo rudarjev, kar sta bili v članstvu jačji kot »Unija rudarjev«. Vezanje ZRD z narodnimi in krščanskimi socialisti socialisti »Uniji rudarjev« ni bilo po volji, zato je bila v mezdni akciji pasivna.

Ob koncu junija 1923 so torej vložile ZRD, NSZ in SRZ nove mezdne zahteve. Čez tri tedne so se vršila med voditelji akcijskega odbora in TPD v Ljubljani pogajanja, ki so končala prvi dan s pristankom družbe za 3 Din na št. Toda vodje stavkovnega akcijskega odbora so takoj obvestili zaupnike v revirjih, da naj proklamirajo še iste noči stavko, da sicer v Trbovljah 4200, v Zagorju 1600, v Hrastniku 1300, v Kočevju 900, v Rajhenburgu 800 in v Hudi jami 600. Izmed 9400 rudarjev je bilo takrat organiziranih v ZRD 4000, v narodno socialistični NSZ okrog 200 in v jugoslovanski strokovni zvezi okrog 1200. V številu 9400 pa so vsi tudi delavci cementarne TPD v Trbovljah, ki je zaposlovala 120 delavcev, ciglarne, kjer je bilo zaposlenih 60 delavcev, apnenice v Zagorju s 40 delavci, ciglarne v Rajhenburgu s 50 delavci ter podjetji Dukat v Trbovljah s 800 in v Rajhenburgu s 400 delavci. Ker so pri teh podjetjih bili zaposleni večinoma sezonski delavci-kmetje, je bila večina njih neorganizirana.

V tako neuglasi formaciji je sklenil odbor združenih treh strokovnih organizacij začeti eno največjih stavk, kar jim pomnijo rudarji. Za rudarje in njihove družine se je pričelo trpljenje in pomanjkanje, ki se more primerjati samo z današnjim. Šlo je za zmago ali propast in izgubo vseh dotedanjih socialnih pridobitev rudarskega proletariata. Nekateri voditelji so v začetku stavke opozarjali, da bi pomenil poraz delavstva v tej gigantski borbi uničenje najvažnejših socialnih pridobitev delavstva za 15 do 20 let, kar se sedaj uresničuje.

Prva dva tedna stavke je vladalo med stavkujočimi optimistično razpoloženje, ker so prejeli ob koncu meseca še enkrat plačo, toda v 3. in 4. tednu stavke so pričeli že mnogi dvomiti v uspeh akcije. Prišlo je občutno primanjkovati življenjskih potrebščin in dastavno si je stavkovni odbor močno prizadeval, da bi zaposlil stavkujoče na deželi, je vendar še ostala velika množica, ki je živela v čedalje večjem pomanjkanju. Mnoge prej navdušene stavkujoče je prisililo pomanjkanje hrane h kapitulaciji, da so se vrnil na delo. Na drugi strani si je pa tudi podjetje prizadevalo, da bi pridobilo za delo čim več delavolnih ter z njimi pridobivalo zlasti na dnevnem kopu, kjer niso potrebni ravno kvalificirani rudarji, čim večje množine premoga. Tako se je že 11. avgusta pridobil na dnevnem kopu prvi premog po delavolnih. Produkcija na dnevnem kopu se je z dneva v dan večala, ker so se javljali na eni strani vedno novi delavoljni, na drugi strani pa je podjetje organiziralo pridobivanje premoga s pomožnimi silami. Pri produkciji premoga na dnevnih kopih so igrali zlasti važno vlogo bagri, s katerimi se je pridobilo največ premoga. Med to stavko pa se je pridobival premog na ta način samo v Trbovljah in v Kočevju, dočim se v Hrastniku in Zagorju, ni pridobilo niti vagon premoga več časa stavke, v Rajhenburgu in Hudi jami pa obrat ni bil urejen za večjo produkcijo.

V stavki so vztrajali rudarji, t. j. kvalificirani delavci, ki so zaposleni v rovin in jamah in so se vračali prvi na delo oni delavci, ki so bili zaposleni na dnevnih kopih, cementarni in opekarni. Šele v 5. tednu stavke so bili tudi posamezni jamski delavci zaradi pomanjkanja življenjskih potrebščin primorani zopet nastopiti delo. To popuščanje se je vedno bolj stopnjevalo, vedno večji je bil dotok delavolnih na delo. V noči od 29. na 30. avgusta, t. j. v 5. tednu stavke je bil izvršen atentat na električno centralo v Trbovljah. Aretiran je bil stavkovni odbor, ker je oblast domnevala, da je v zvezi s to sabotažo. Stavko je potem vodil hrastniški akcijski odbor, ki pa ni imel pravega sedeža in je imel sestanke večinoma pod milim nebom. Ker je akcijski odbor videl, da se polšača stavkujočih množic vedno večje množijo, je izdal letake, v katerih je delavstvo

pozival, da vztraja do zmagovitega zaključka stavke. Toda tudi ta poziv ni rodil zaželenega uspeha, ker je bilo pomanjkanje med delavstvom iz dneva v dan občutnejše. Nasprotno pa je tudi podjetje pozvalo delavstvo, naj se vrne na delo, ker bo sicer odpuščen.

V soboto, 15. oktobra 1923 je bilo v Trbovljah še okrog 70 odstotkov delavcev zopet na delu. V Hrastniku in Zagorju, kjer so rudarji hoteli vztrajati do konca stavke, ni bilo do tega dne niti 10 odstotkov delavcev na delu. Ker bi nadaljevanje stavke samo v Hrastniku in v Zagorju ne moglo rešiti situacije v prilog delavstvu, je akcijski odbor sklenil podati izjavo, da je bil pod silo razmer prisiljen.

stavko začasno prekiniti, da pa se nikakor ne odreka zahtevam, za katere se bodo strokovne organizacije tudi v bodoče borile v akcijah za zboljšanje bednega položaja rudarskega delavstva.

Tako se je torej zaključila ta velika mezdna borba z občutnim porazom rudarskega delavstva.

Vodje stavke in zaupnik delavstva, ki so se pri tej akciji udeleževali, so bili odpušteni iz službe. Mnogi so že prve mesece po porazu odšli v tujino, kjer so si skušali ustvariti novo eksistenco, toda tujina je hladna in brezsrčna, kajti čim se je porajala v teh državah vzporedno z gospodarsko krizo tudi brezposelnost, je bilo prvo, da so sinove našega naroda deportirali v domovino in s tem so se vrnil tudi številni trboveljski rudarji, ki so po nesrečni stavki leta 1923 odšli s trebuchom za kruhom v tujino. Medtem so se seveda zaradi splošne gospodarske krize tudi razmere v rudarskih revirjih naše države znatno poslabšale in se zdajka ne morejo primerjati z onimi pred 10 leti. Toda s razumnimi pripravami in preudarnim vodstvom bi se nevedno tudi takrat dali doseči uspehi namestu porazov, ki so tako težko zadeli ves rudarski proletarijat.

Rudarsko delavstvo mora v teh težkih časih neke iskati zaščite in tudi najti jo mora, kajti brez zaščite v najtežjih dneh svojega življenja lahko obupa. To zaščito jim morajo nuditi naše nacionalne organizacije, rudarsko delavstvo pa se jih mora trdno okleniti. Če bi stavko leta 1923 vodile nacionalne organizacije, ki bi štiti le delavstvo, bi ta orjaška stavka nikoli ne bila propadla. Zato naj se rudarsko delavstvo zaveda velikega pomena nacionalnih pokretov, katerim se mora brez oklevanja pridružiti, kajti edino močni vsedržavni nacionalni pokreti so sposobni ustvariti našemu delovnemu ljudstvu boljšo in srečnejšo bodočnost.

Praznik menškega Sokola

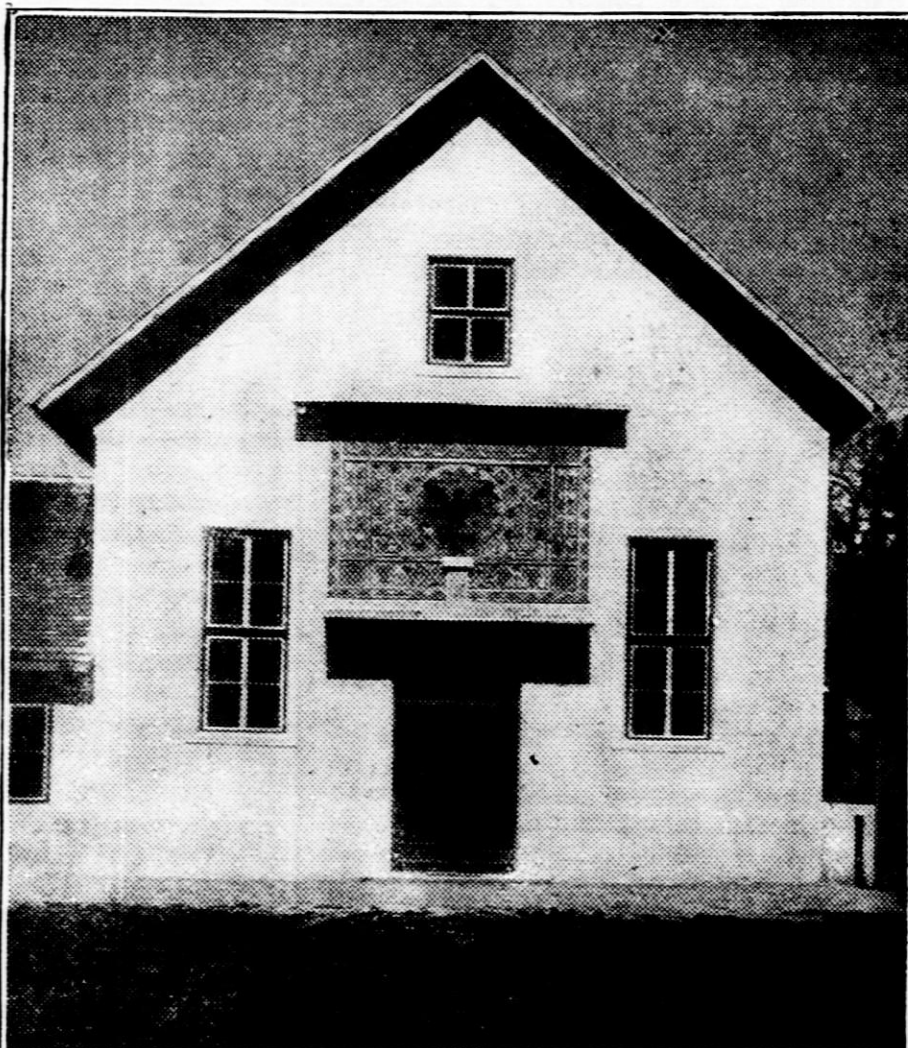
V Mengšu otvorijo jutri Sokolski dom. — Pokroviteljstvo nad svečanostjo je prevzel podban g. dr. Pirkmajer

Ljubljana, 22. julija.

Mesece in mesece se vse priprave za jutrišnji dan, ki pomeni v delovanju menškega Sokola mejnik, ko otvorijo svoj dom. Lani, 27. novembra so otvorili v dvorani oder, ki je zelo dobro urejen, igrali so Smrt majke Jugovičev. Od takrat do otvoritve so vsi neumorno na delu. Takrat je bila stavba nedozidana, danes je pa vse gotovo, dokaz, da so bile na delu marljive roke in da je vodil vse pravi sokolski duh.

Mengšani so čutili potrebo po svojem krogu, leta in leta so bili stisnjeni v neprimernih prostorih, kar pa ni oviralo lepega delovanja društva. Toda, kje dobiti sredstva. Za mal kraj, kakršen je Menges, ki ga mnogi niti ne poznajo in kjer ni industrije, kar jo je pa bilo — počiva, je misel po gradbi doma malce drzna.

Pa so Mengšani, vrli Sokoli kupili gospodarsko poslopje in pričeli misliti na to, kje bodo zbrali potrebno množico denarja. Započeli so akcijo z nabiranjem posojil in volil. Imeli so pri tem srečno roko — neumorni br. starosta Franc Ropret je z ostalimi odborniki in članstvom dosegel, da se je v kratkem času zbralo toliko gotovine, da so mogli pričeti z izidanjem. Ako pomislimo, da so plačali nad 120.000 Din, vidi-

ba in nekaj manjših prostorov. V dvorani 5 doprskih kipov: kralja, Tyrša, dr. Oražna, Prešerna in Janeza Trdine. Vse kipe je izdelal in poklonil društvu starosta br. Ropret. Domu, ki je priprost in enostaven, je bilo treba dati zunanje lice.

To vprašanje je naravnost genijalno rešil zopet br. starosta Ropret, ki je nad vhodom okrog ptica sokola nanizal v peštrih barvah narodne motive v lepi plastiki. Mesec dni je trajalo to delo, ki je posebnost zase in vzbujala občudovanje.

Jutrišnja slavnost pričakujejo Mengšani z velikim veseljem in razumljivo je, da bo delovanje Sokola v Mengšu vsaj podvojeno. Pokroviteljstvo je prevzel pomočnik bana dr. O. Pirkmajer.

Ob 3. popoldne se slavnost začne s sprejemanjem društev in gostov pred sokolskim domom, nakar bo otvoritev novega doma. Po otvoritvi povorka s sokolsko konjenico iz Ljubljane na čelu in narodnimi nošami ter sokolstvom po Mengšu. Po povorki pa bo pred Sokolskim domom, na letnem telovadišču velik telovadni nastop, kjer bodo Mengšani pokazali sad svoje delavnosti v telovadnici. Zaključek bo tvorila velika narodna veselica.

Neumorni sokolski delavci z br. starostom Ropretom na čelu, ki so ves čas dela mnogo žrtvovali in prispevali, zaslužijo vse priznanje.

Naša sokolska javnost naj jim to priznanje da s tem, da v velikem številu pohiti v prijami Menges, kajti čim veličastnejša bo slavnost, tem večje zadoščenje bodo imeli oni, ki so največ pripomogli do zgradbe doma.

Zveze na vse strani so ugodne.

R. K.

Sreča pri ženskah.

— Gospodična, jaz sem imel vedno srečo pri ženskah.
— Zakaj se pa niste oženili?
— Ker me ni nobena marala.

Moderno telovadišče za lahko atletiko

Letno telovadišče Ljubljanskega Sokola so začeli preurejevati v smotreno telovadišče za lahkoatletske panoge

Ljubljana, 22. julija.

Naše sportne panoge niso baš na zadovoljivi višini, toda kdor ve, kako nam primanjkuje sportnih igrišč in telovadišč, kdor ve ceniti vse žrtve, ki so bile potrebne, da so dobili sportniki vsaj to, kar imajo, mora občudovati naše sportnike in telovadce. Druge gradnja sportnih igrišč in telovadišč ni zasebna zadeva, pri nas pa. Koliko časa je trajalo n. pr. da smo dobili kolesarsko dirkališče, a dobrega dirkališča za motorne dirke se nimamo, razen dirkališča na Hermesovem igrišču. Prav tako naši lahkoatleti nimajo primernega torišča za svoje udejstvovanje. Najbolj se še goji lahka atletika pri sokolskih društvih. Toda za gojitve lahkoatletskih panog je treba primernih igrišč. Letna telovadišča naših sokolskih društev so bolj tesna in niso urejena specialno za lahko atletiko. Na naših sportnih igriščih se tudi ne more gojiti lahka atletika tako, kot bi bilo treba, ker so urejena predvsem za nogomet. Sploh se zdi, da nekoliko zastopavljamo klasične lahkoatletske panoge na račun nogometa.

Zato je pridobitev telovadišča za lahko atletiko za Ljubljano še posebnega pomena. Letno telovadišče Ljubljanskega Sokola so začeli dne preurejati v smotreno telovadišče za lahkoatletske panoge. Prostor je za to preureditev dovolj razsežen. Po tehtno izvedenem načrtu bodo prostori racionalno razdeljeni, da bo za vse dovolj prostora.

Zgradili bodo ravno progo tekališča za tekmovalno v sprintu in tek preko ovir in razen nje še krožno prog. V prostoru med krožno prog. bo razvrščeno telovadno orodje in določeni prostori za razne lahkoatletske panoge, za skakanje in metanje diska, kladiva itd. V trikotnem prostoru ob vselejmišču in Latermannovem drevo-redu sta pa projektirani otroški igrišči in drsališči. Te bodo lahko otroki spremenili v teniški igrišči.

Ravna tekališčna proga je projektirana vzporedno z železnico na zahodni strani telovadišča. Dolga bo 130 m in 7,20 m široka. Po predpisi bo lahko tekmovalo 6 tekmovalcev, ker mora imeti vsak tekač za tek 1,20 m širok pas. Krožna proga ima vzdolž telovadišča, v smeri jug—sever, ravni strani na krajih, na južni in severni strani je pa zaokrožena v nekoliko manjših lokih, večji radij loka je 22,5 m. Proga je dolga ob zunanjem robu 336 m, pri notranjem pa 306 m. Široka 4,80 m ter bodo lahko tekmovali hkrati 4 tekmovalci. Prostor, ki ga obkroža proga, je širok 70 m in 108 m dolg. Na južni strani bo v njem razvrščeno telovadno orodje in določeni prostori za skakanje v višino, v daljino in za skoke s palico. Severno od teh prostorov še ostane toliko prostora v dolžini

okrog 60 m, da ga bodo lahko uporabljali za metanje kopja diska in kladiva. Znotraj korzne proge ob njenih ravnih straneh bosta tudi dva prostora za igranje odbojke.

Zletne tribune so že podrti, stalno pa ostane godbeni paviljon, ki stoji na vzhodni strani ob železnici. Ker je proga, kot rečeno, na krajih zaokrožena, nastanejo ob krivinah neizrabljeni prostori zunaj nje, ki jih pa bodo dobro izrabili. Med godbenim paviljonom in zidom kopališča lirijske bodo prostori za prične kopeli in solnšišča. Odri za solnenje bodo tudi na severni strani ob vsej širini krožnega tekališča.

Na južni strani je bil že prej prostor za gledalce. Ko so gradili zletišče, so ga še nekoliko dvignili, kar je bilo dovolj, ker so na teren še postavili tribuno. Zdej ga bodo nasuli še za 60 cm. Na zapadni strani vzdolž tekališča bodo menda postavili tribuno, če bo kazalo, sicer bodo pa tereni tudi primerno dvignili za gledalce. V ozadju za tem pasom še stane lep trikotni prostor, ki ga razdelje na dve otroški igrišči z mivko in tekališčem, razen tega pa zgrade dve drsališči, ki jih bodo lahko preuredili v poletnih mesecih v tenišča, kot rečeno.

Zdej postavljajo provizorno lesen o ograjo ob telovadišču, ki bo stala, dokler ne zgrade krasne betonske okraje po arh. Plečnikovem načrtu. Betonska ograja bo obkrožala prostor na zapadni in južni strani ter bo okrog 170 m dolga. Prostor, kjer stoji poslopje bivšega kina Tivoli, je rezerviran za bodoči društveni dom. Po drugi varianti bo dom stal vzdolž Latermannovega drevo-reda. Glavni vhod na telovadišče bo na vogalu, kjer se križata Latermannov drevo-red in drevo-red ob vselejmišču. Dokler ne bo zgrajen dom, ki bo na prostoru kina Tivoli lahko dolg 80 m, bo vhod tudi ob železnici preložen. Toda ograjo bodo postavili v črti kina Tivoli, torej tik do drevo-reda. Betonsko ograjo bodo najbrž začeli graditi spomladi, težko je pa še prerokovati, kdaj položijo temeljni kamen doma. Provizorno ograjo postavlja tesarsko podjetje Martinec, tekališče pa gradi društvo v svoji reži.

Tak tekališča bo zgrajen iz mešanice premogovnih ugalov, zemlje in šotice. Ko ga bodo nasuli s tem materialom, ga utrde z lahkim valjarjem ter dobro premočijo, ko se pa nekoliko strdi ter utre, še s težjim valjarjem. Takšen tlak ni nikdar prazen in blaten, a razen tega je tudi elastičen. Prostori za skakanje so nasuti s debelo plastjo mivke. Mivka je nasuta seveda tudi ob telovadnem orodju.

Telovadišče Ljubljanskega Sokola bo vzor vsem našim sokolskim telovadiščem.

Jakob Zadavec 60 letnik

Ljubljana, 22. julija.

Kdo bi verjel? Svežost, s katero vodi v družbi razgovore o najrazličnejših stvareh, gotovost, ki se izraža v njegovih razpravah o najtežjih problemih našega gospodarstva, odločnost in premišljenost, ki jo očitujejo njegovi nastopi za pravice obrtništva, pa tista značilna ravna postava z vedrim pogledom in zmagonosnim korakom, ne priča o šestih krizih, ki jih danes dopolni naš prijatelj g. Jakob Zadavec.

Rojen kot sin preproste pekarskega mojstra v Središču si je pridobil najpomembnejšo teoretično izobrazbo v mariborski realki, nato pa je vstopil v očetovo pekarno kot vajenec. Leta 1897, se je osamosvojlil in prevzel očetovo pekarno, ki jo je upravljal do leta 1901, ko je po smrti svojega očeta Jurija moral glavno pozornost posvetiti mlademu mlinskemu podjetju in si za pekarno iskati najemnika. Točno 30 let je osebno vodil mlinsko podjetje, ki ga je izpopolnil in dvignil do današnjega slovesa in blagostanja. Od leta 1931, gospodari v podjetju že njegov sin Jurica, seveda še vedno po očetovih navodilih.

Dasi je prva njegova skrb veljala ureditvi lastnega obrtnega podjetja, je vendar mlademu možu bilo potrebno širše polje udejstvovanja. Leta 1897, je prevzel tajniško delo v središki Obrtni zadrugi in uvedel slovensko uradovanje, leta 1901, je vstopil v občinski odbor, ki je ob Sinkovem in Zadavčevem sodelovanju pridobil sloves najbolj nacionalnega občinskega odbora na spodnjem Stajerju. Slično se je uveljavil v okrajnem zastopu in okrajnem solskem svetu. V letih 1908, do 1912, je bil skupen s celjskim Ivanom Rebekom na delu za ustanovitev za slovensko obrtništvo na Stajerskem zelo važne Zveze spodnje-stajerskih obrtnih združenj, leta 1910, je ustanovil CM podružnico v Središču, leta 1911, je živahno sodeloval pri ustanovitvi središkega Sokola, po njegovi zaslugi je bilo ustanovljeno središko Obrtno društvo leta 1922, leto pozneje pa Obrtna nadaljevalna šola. Leta 1922, pa je še sodeloval pri ustanovitvi Zveze obrtnih društev v Celju.

Kdo bi našel vse slavljenčeve zasloge v stanovskem in nacionalnem delu? Ni ga bilo važnejšega pokreta med Slovenci, posebno pa med slovenskim rokodelstvom, kjer ne bi videli Zadavca med vodilnimi možmi. To je veljalo skozi desetletja, pa velja tudi danes. Če zborujejo obrtniki v Mariboru, Celju ali Ljubljani, če manjkajo Zadavčevi znani strokovnjaki in izpni referati o davkih in takсах, socialnih bremenih, obrtniškem kreditu in drugem, se nam zdi, da je zborovanje nepopolno.

Jubilant je za svoje odlično gospodarsko in nacionalno delo že pohvalo s strani obrtništva, ki mu je podelilo najvišje časti v svojih najpomembnejših korporacijah, pa tudi priznanje ob oblasti, ki so se vedno rade nanj obračale za mnenje. Izvoljen je bil za senatorjevega namestnika, v ljubljanski zbornici TOI in v mariborskem predstavništvu gospodarskih organizacij pa zavzema mesto najvidnejšega člana, a tudi v banovinskem svetu je že ponovno imel priložnost uveljaviti svoje bogate sposobnosti in izkušnje v prid našega narodnega gospodarstva.

Skozi vse jubilarstvo delovanje od njegovih prvih nastopov pred 36 leti do danes se vije zlata nit v njegovem globokem prepričanju zaslužane zahteve: malemu obrtniku se mora pomagati, naš slovenski človek mora imeti odprto pot pred seboj. Mi mu k jubileju udeležimo in želimo, da bi nam še dolgo stal ohranjen v svojem vzornem, poštenem delu!

Tragična smrt 12 letne deklice

Kranj, 21. julija.
V sredo 5. t. m. je nakladal delavec Filip Strojanič v Smedniku na voz stello za živino. Do polovice je naložil voz sam. Da bi mogel več naložiti, je rekel 12letni hčerki Mariji, naj gre na voz in stello poladi. Potem je vzel železne vije, polne stello, na voz; stello pa se ni hotela sneti raz vil. Zato je hčerka potegnila vse skupaj močno k sebi, da bi snela stello. Pri tem pa se je vbočila z vilami v levo kolenico. Vbočljaj se je komaj videl, zato Strojanič ni polagal velike važnosti na neznamno rano.

Čez štiri dni pa se je pokazalo, da si je Marija pri vboču sstrupila kri. Leva noga ji je sadela močno otekati. Po nasvetu kranjskega zdravnika g. dr. Globočnika so Marijo odpeljali v ljubljansko bolnico, kjer pa ji nogo niso mogli rešiti. Pred dnevi je umrla. Starši jo bodo težko pogrešali, ker je bila zelo pridna za delo in najmarljivejša učenka v šoli dake na okrog.

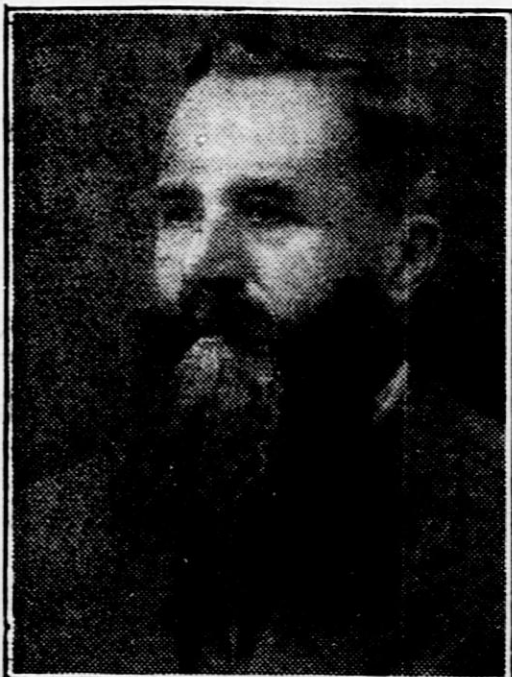
ZVOČNI KINO „SOKOLSKI DOM“
V SISKI. Telefon 33-87.

Herman Thimig in Renate Müller
„**ŽELIM SE POROČITI**“
Krasna opereta veselja, zabave in petja. Lepa godba!

Predstave: danes ob 8 1/2, 7 in 9, uro, nedelja ob 5, 7 in 9, uro in v ponedeljek ob 8 1/2, 7 in 9, uro svedca.

Pride!
„**LJUBEZEN DIKTATOR MODE**“

Pred poroto.
Zagovorniki: Gospodje porotniki, ne bom vam dolgočasil z juridicnimi argumenti. To bo storil gospod predsednik.

Starosta Franc Ropret

mo, da so prav dobro gospodarili, kajti ličen domek, kjer se bo zbiral ves menški sokolski živelj, predstavlja vsekakor večjo vrednost.

V zgradbi je dvorana - telovadnica, ki meri 14x9 m in je visoka 6 m, oder sam pa je visok 8 m, velik pa 7x9 m. Oder je najmodernejši, opremljen z lepim steklom novih kulis. Poleg tega je še društvena so-

stavkujočimi optimistično razpoloženje, ker so prejeli ob koncu meseca še enkrat plačo, toda v 3. in 4. tednu stavke so pričeli že mnogi dvomiti v uspeh akcije. Prišlo je

A. D. Emery:

126

Dve siroti

Roman

— Vozila sem se vedno v kočiji, — je vzdihovala Floretta.

— Me tudi.

— A jaz sem imela najlepšo nosilnico v Parizu, je zatrievala Julija.

Marijana je otožno gledala te razvane lahkoživke.

— Jaz sem pa morala hoditi peš... na delo...

In ker so se lahkoživke čudile, kako jo je moglo spraviti delo v kaznilnico, jim je pojasnila:

— Delala sem od jutra do večera za fanta, ki me je pretepal in me pogajal v zločin... A kaj je ostalo od vse moje bede in od vašega razkošja?

— Meni samo obup! — je odgovorila Floretta.

— Nama pa sramota! — sta odgovorili Julija in Cora v en glas.

— Meni pa... kesanje, — je zašepetala Marijana.

Floretta je bila še vedno najbolj razburjena. Vedela je, da je čakal v Salpetrieri zaprte ženske samo izgon na Louisiano. In ta misel ji je bila strašna.

— Pomisliti! — je vzklila, — da nas potisnejo nekega lepega dne v voz, ki smo ga slišali včeraj, kako je oddrdal iz tega strašnega doma in kako je množica tulila za njim.

Marijana je nehote zadrhtela. Tudi ona se je spomnila, da je slišala krik in vik ljudi, ko je odhajal policijski voz z izgnankami.

— Kaj se bojite pregnanstva? — je vprašala prostitutko.

— Pa še kako! — je odgovorila Floretta... naprej voznja... dva meseca po morju...

— In v kakšni družbi? — je pripomnila Julija.

— Potem pa pustinja na koncu sveta, polna strupenih kač in tigrov! — se je oglašila Cora.

— Jaz, ki bi omedlela, če bi zglevala miš! — je vzdihnila Floretta vsa iz sebe.

Marijana se je ozirala po vrsti na te nesrečnice, ki so se tako bale kazni.

— Ah, da, — je vzdihnila, — vam se seveda zdi to grozno.

— No, a vam?

— Meni? ... Tam bom vsaj daleč od izkušnje, ki me je pogubila. Tam so delavnice, naselbine, da bom lahko delala. Da, z delom si ustvarim novo življenje, življenje, skrito pred vsemi očutki.

— Tako življenje je grozno, — je menila Floretta. — Sicer pa pravijo, da se tam nekatere tudi omože.

Julija je stopila bliže.

— Da, da, tudi jaz sem šla na to — je pritrdila smeje.

— Tem bolje, — je dejala Floretta živo, — se bomo vsaj lahko na nekom maščevali.

Marijana so se smilila ta uboga bitja, ki so mislila celo v tem trenutku samo na naslado in razkošje.

— Morda vas pa ne pošljejo na Louisiano, — je dejala.

— O, če bi se to res zgodilo! — je vzdihnila Julija.

— Kaj je treba storiti, da ostanemo tu? — je vprašala Floretta in položila Marijani roko na ramo.

— Če poznate sredstvo, nam povejte, — je prosila Cora.

— Spokornite in poboljšajte se, — je odgovorila Marijana; — dokažite, da se kesate svojih grehov, in upam, da se bo predstojnica potem zanimala za vas...

— Kaj? Predstojnica tega zavoda?

— Da, lahko vas zagotovim, ker sodim po tem, kar je storila zame, da ima zelo dobro srce.

— Kaj je vam že storila kaj dobrega?

Marijana je dvignila glavo in njen pogled se je ustavil na redovnici, ki je baš prihajala na dvorišče.

— Predstojnica! — je dejala Floretta, — ali ni to tale, ki baš prihaja iz bolnice?

— Da, to je ona, sestra Genovefa. Bila je pri bolnikih, zdaj gre tolažiti potre.

Predstojnica se je približala in takoj so opazile, da je zelo žalostna. Na obrazu se ji je poznala tako globoka otožnost, da je Floretta nehote zašepetala:

— Him... za tako krepostno ženo še nima tako hudobnega obraza.

Marijana je gledala sestro Genovefo in iz oči ji je odsevala globoka hvaležnost.

— Ah, — je odgovorila kurtizani, ki se je čudila, da more biti predstojnica z jetnicami tako prijazna, — kako hvaležna ji moram biti!

— Vi?

— Da... Ko so me prignali sem, sem se sestro Genovefo takoj zasmilila... Svetovala mi je, me vzpodbujala in njene besede so bile tako sladke, da je zdrnila v meni čustva, ki sem o njih mislila, da so že ugasnila; obudila je v meni upanje in vero.

Marijana je bila ginjena in počasi je prešla njena ginjenost tudi na vse štiri lahkoživke.

Gledale so predstojnico s spoštovanjem, z občudovanjem. Marijana je bila vesela, da so padle njene besede na rodovitna tla.

— Glejte, — je pripomnila in pokazala na redovnice, ki so se baš izprehajale ali pa nesle bolnikom v bolnico zdravila; — glejte, ko sem prvič videla te ženske tako čiste, tako potrpežljive, tako vdane v voljo božjo, ko sem jih videla klečati vsak večer kot uboge grešnice, nje, ki jih je sama čednost... Kakšnega usmiljenja se pa moram nadejati jaz, — sem pomislila.

— ki sem tako grešna!

— In jaz? — se je oglašila Floretta.

— Vem pa, — je nadaljevala Marijana, — da se da preteklost izbrisati. Vem, da lahko vsako dobro delo odkupi greh...

Lahkoživke pa tem besedam niso preveč verjele. Floretta je v svoji protodušnosti celo vzdihnila:

— Oh, jaz bi potrebovala mnogo

dobrih del, če bi hotela odkupiti vse svoje grehe... Saj ne bom tako dolgo živela, da bi se to izravnilo. Prepričana sem, da zapustim po smrti mnogo takih dolgov.

Tisti hip je pa dvorišče nenadoma oživilo in tako je pogovor jetnic zastal.

Prihajal je zdravnik. Čim ga je sestra Genovefa zagledala, mu je radostno hitela naproti.

— Ah, dragi doktor! — mu je dejala, — kako nestrpnost sem vas pričakovala!

— Pa vendar nisem prišel prepozno, — je odgovoril zdravnik in pogledal na uro; — prej prezgodaj.

In prijazno se je nasmehnil.

Predstojnica je pa bila tako razburjena, da niti opazila ni smehljaja, ki bi jo bil gotovo pomiril.

Podala je roko svojemu staremu prijatelju.

— Vzbudili ste v meni upanje, — mu je dejala z drhtečim glasom, — da... ko pridete... davi...

— Vam prinesem...

— Veselo novico, — je dejala sestra Genovefa in ga vprašujoče pogledala.

Zdravnik jo je gledal z izrazom razumevanja in iskrenega občudovanja.

— V tem torej tiči vzrok vaše nestrpnosti — je dejal.

— Dragi doktor, saj veste, da gre za usodo ene izmed teh nesrečnic...

— Ki so našle v vas posebejlo previdnost... O! vem, da bi se ne razburjali tako, če bi šlo za vas samo...

Sestra Genovefa je zamahnila z roko, braneč se hvale in poveličevanja svoje dobrotljivosti. Celo zardela je, tako so jo bile spravile zdravnikove besede v zadrego.

— Končno? — je vprašala z živim zanimanjem, ki je bilo pri nji zelo redko.

— Končno sem ukrenil vse potrebno... Govoril sem o zanimanju, ki ga kažete za to grešnico... Govoril sem o njenem globokem kesanju, opozar-

jal sem na njeno pokoro in vdanost v voljo božjo. Izmisli sem si celo nekaj dobrih hlastnosti, da bi bolj držalo, — je pripomnil smeje.

Iz Kranja

— Izlet. Krajevna protituberkulozna liga v Kranju priredi v nedeljo 23. julija poučni izlet na Golnik. Gospod šefzdravnik dr. Neubauer bo v svoji prijaznosti razkazal zdravstvene naprave v zdravilišču in tolmačil moderni način zdravljenja jetike. Zbirališče ob 15.30 v parku pred zdraviliščem na Golniku. Do tam prideš lahko s tržiškim vlakom, ki odhaja iz Kranja ob 13.10, prihod v Križe ob 13.36. Od postaje do sanatorija je pičlo uro hoda po lepi senčnati pešpoti. Ali pa jo ubereš preko Kokrice — Sp. Tenetiš — Gorice — 12 km hoda. Odbor Krajevne lige želi, da se tega izleta udeležite v čim večjem številu.

— Ustanovni občni zbor »Branibora« Minuli tork se je vršil izredni občni zbor podružnice Jugoslovanske matice, na katerem je bilo soglasno sklenjeno, naj se podružnica razpusti. Potem se je vršil vršil ustanovni občni zbor novega društva Branibora, ki stremi za istimi cilji kakor razpuščena Jugoslovanska matica. Člani starega društva so se prepisali v novo. Na prvi seji Branibora se je konstituiral odbor, ki je ostal isti kakor pri Jugoslovanski matici. Predsednik podružnice Branibora je sreski načelnik g. dr. Franc Ogrin.

— Stara pošta vabl. Na lepem vrtu hotela Stara pošta je zgrajena sedaj velika in okusno izdelana veranda. S tem je postal vrt še lepši in večji. Vsako soboto in nedeljo je na vrtu koncert prvovrstnega orkestra iz Ljubljane. V nedeljo pa bo na vrtu koncert ljubljanske godbe Zarja (pod vsebnim vodstvom Fr. Dolinarja). Za štedilni obisk se priporočata Francka in Franc Lieber. 395-n

— Avtobusni promet Kranj - Jezersko. Do nadaljnjega vozi popoldne iz Kranja na Jezersko in nazaj avtobus po neizpremenjenem poletnem redu. V toliko popravljamo našo nedavno vest, da se je voznik red izpremenil. Ob nedeljah in praznikih ima avtobus zvezo s turističkim vlakom jutranj in zvečer. Vožnja stane 2 ta in nazaj 30 Din. Pripomnjamo, da vozi avtobus do vrha Jezerskega. 297-n

Najnovejši modeli dvokoles, otroških in igračnih vozičkov, prevoznih triciklov, motorjev in šivalnih strojev. — Velika izbira. — Najnižje cene. — Ceniti franko.

»TRUBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, UBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

Potrni neizmerne žalosti sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem, da nas je danes po kratki, a zelo mučni bolezni zapustil naš nad vse ljubljani predobri soprog, oče, stari oče, brat, stric in tast, gospod

Ivan Verbajs

bivši trgovec

ter odšel, pokrepčan z zadnjo popotnico, v večnost.

Pogreb blagopokojnika bo v nedeljo, dne 23. julija ob 4. popoldne iz hiše žalosti, Poljanska cesta 17, na pokopališče pri Sv. Križu.

Ljubljana, dne 21. julija 1933.

Globoko žalujoči ostali.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakih. Za odgovor znak! — Na vprašanja brez znanke se ne odgovarja. — Najmanjši oglas Din 5.—

PRODAM

DVE LEPI SPALNICI

1 javorjeva, 1 črešnjava politirana poceni proda, tudi na hranilne knjižice, Rudolf Kuhar, mizarstvo, Mokronog. 3016

OLJNATO SLIKO moderno, precej veliko, ugodno prodam. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 3021

DOPISOVANJE

MLADO GOSPODIČNO do 22 let, srednje in lepe postave, išče inteligentnega gospoda za sprehode, kopanje in izlete. — Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod šifro »Mlada in lepa 3049«.

GOSPOD

trgovsko naobražen, z večjim kapitalom, želi spoznati ugodno gospodično do 32 let storo, ki ima večjo dobro vpeljano trgovino ali posest. — Dopise na upravo »Slov. Narod« pod »štev. 3044«.

SIMPATičNO GOSPODIČNO mlado in ljubko, išče radi prijateljstva in tovarištva mlajši, situiran gospod. — Ponudbe na upravo »Sl. Narod« po možnosti s sliko pod šifro »Simpaticna 3053«.

KUPIM

BENCINSKO ČRPALKO

kupim. — Ponudbe na: Remic, Dravograd. 3011

DOBRO OHRANJENO KOLO kupim za primerno ceno. — Ponudbe na upravo »Slov. Narod« z navedbo cene pod šifro »Dobra znamka 3050«.

BOLJŠE POSESTVO kupim. — Ponudbe na: Zemljič, Konjice. 3038

STANOVANJA

DVOSOBNO STANOVANJE išče mala družina za novembra. — Ponudbe z navedbo cene na upravo »Slov. Narod« pod značko »Malo in lepo«. 3025

SOBO

s posebnim vvhodom in elektriko oddam solidnemu gospodu. — Vič št. 148, ob Cesti na Brdo. 3058

DVOSOBNO STANOVANJE iščem v centru. — Ponudbe pod »Najraje za avgust 3054« na upravo »Slov. Narod«.

DVOSOBNO STANOVANJE za malo družino blizu centra iščem. — Ponudbe z navedbo cene na upravo »Slov. Narod« pod »Malo in lepo 3052«.

ENO- ALI DVOSOBNO

STANOVANJE

s kopalnico in pritliklami — iščem za takoj. — Ponudbe z navedbo cene na upravo »Slov. Narod« pod »Mož in žena 3032«.

STANOVANJE

manjše, blizu središča, iščem. Po možnosti dve sobi s kuhinjo. — Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Prijetno za novembra 3051«.

STANOVANJE

4 sobno, z vsem komfortom v centru mesta oddam za avgust. — Naslov v upravi »Slov. Narod«. 3063

SLUŽBE

OZENJEN POLJEDELSKI PAR

sprememo takoj. — Novak, Zagreb, Maksimirska cesta 64. 3037

ŽENITVE

POROKE

posreduje solidno in najdiskretnejše ter razpošilja proste in daj informacije proti odškodnini Din 10.— v postnih znakih — »REZOR«, zavod za sklepanje zakonov, Zagreb, pošta 3. 52/L

VASE BRIGE

sa kaparprodajom posjeda, poznavanjem radi ženitbe, povjerite Daruvarčanu Daruvar bez provizije. — Popis besplatno. 3033

POUK

STROJEPIŠNI POUK

med pečetnicami se vrši vsak dan od 6. do 9. ure zvečer. — Začetek 3. avgusta. Vpisovanje in 1. avgusta in dalje vsak dan od 6. do 8. ure zvečer. Tečaj za začetnike in izveščance. — Solina znižana. — Christof učni zavod, Ljubljana, Domo-branska cesta 15. 3015

RAZNO

LETOVIŠČE-KOPALIŠČE

SORLI, Gorenja vas, Poljanska dolina — se priporoča. — Penzija Din 32.—. 44/L

PRED ODDAJO ALI NAKUPOM

najfinjšega ali navadno izdelanega pohištva z garancijo blagovolite se ogledati pri mizarstvu ALBERT CERNE, Zg. šiška, pri remizi. 42-L

ZENINOM IN NEVESTAM!

POZOR

Krasne hrastove, češnjeve spalnice Din 4000.—, jedilnice Din 4000.—, kuhinje Din 800.— vam nudi in jamči za solidno delo tvrdka — Golmajer, Ljubno-Podnart, Gorenjsko. — Istotam napredaj motor s priklopi- co »Ariel«. 3055

Modna konfekcija

Najboljši nakup

A. PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 14. 11/T

VSA EVROPA

rabi FLOOR VOSILO za parkete in linoleum (Floor parket metle, politura, rokavice. Močkal čudovito jaje proti moljem. Zahtevajte pri vašem trgovcu. — Jelodvor, Ljubljana, Gosposvetska cesta 8. 50-L

S 75.000.— DIN

želim sodelovati pri rentabilnem podjetju. — Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Vknjižba 3042«.

DOMAČE SALAME

prvovrstne samo pri I. Buzzolini, Ljubljana, Lingarjeva ulica (za škofijo). 3057

SVJEŽI FIZOLJ

zeleni žuti kg Din 3.25 rane šljive (špin- > > 3.25

gle) > > 3.75 kruške > > 6.—

krastavice

košare 35 kg. Ljekoviti med novi 10 kilogr. Din 130.—, 30 kg Din 345.—

franko brzovozom razšilje

G. Drechsler, Tuzla. 3030

Na obroke! — Na hranilne knjižice!

POHIŠTVO. Moderne orehove, politirane spalnice, črešnjeve spalnice, masivne, šperane spalnice, pleskane 3000 Din, pleskane spalnice 1800 Din, kuhinjske oprave 850 Din, kuhinjske kredence 450 Din, omare 380 Din, postelje 200 Din.

Kdor si želi nabaviti poceni in trpežno pohištvo, naj se oglasi pri nas. Sprejemamo popravila in naročila po konkurenčnih cenah.

Se priporoča mizarstvo »Sava«, Kolodvorska 18 — Miklošičeva 6. — Telefon 2780. 41-L

Pleskarsko in sobnoslikarsko delo

izvršuje najsolidnejše in po najnižjih cenah

IVAN GENUSSI

IGRIŠKA ULICA 10 TELEFON ŠT. 2267

Specijelni entel oblek

»Zuriranje, predtisk, najhitrejša postrežba, najfinjša delo pri

Matek & Mikeš, Ljubljana

poteg hotela Struželj

Vezenje raznovrstnih monogramov, perila, zaves, pregrinj, antljanje, izdelovanje gumbic. Vred najmodernejše ureditve podjetja — najnižje cene.

Alfonz Breznik

Aleksandrova cesta št. 7 (vokal Beethovne ulice)

ČE POTREBUJETE TISKOVINE, KATALOGE, PROSPEKTE, TODA SE NE MORETE ODLOČITI V KAKŠNI OBLIKI NAJ SE IZVRŠE. BLAGOVOLITE SE OBRNITI NA NAŠE PODJETJE, KI VAM JE V VSEH POTREBAH IN VPRAŠANJH DRAGEVOLJE NA RAZPOLA- GO. — VSA GRAFIČNA DELA SE IZ- VRSUJEJO LEPO, SOLIDNO IN TOČNO. CENE ZMERNE — PRORAČUNI IN PONUDBE NA ZAHTEVO ZASTONJ

TISKARNA IZVRŠUJE RAZLIČNE TISKOVINE, ČASOPISE, DIPLOME, REVIJE, VREDNOSTNE PAPIRJE, KOLEDARJE, SREČKE, KNJIGE I.T.D. ENOBARVNI IN VEČBARVNI TISK, PISMA, RAZGLEDNICE, SLIKE, OSMRTNICE, OVITKE, JEDILNICE, CENIKE, VIZITKE, RAČUNSKE ZAKLJUČKE, POROČNA NAZNAVILA IN VABILA

NARODNA TISKARNA